(DR. K. NAGAPPA ALVA)

villages also, inoculations had been done and there had been no fresh attacks since 21st March 1964. In Hoskote Taluk, one village Medihalli was infected and even here immediate action has been taken and inoculations and other care had been undertaken. From here the report is that there is no infection since 2 weeks. All preventive measures had been undertaken promptly. In Kanakapura Taluk itself 9 Medical Officers and 8 Senior Health Inspectors, 8 Junior Health Inspectors had been still doing their control measures. Chlorination of drinking water sources, disinfection of patients' belongings, sanitation treatment of patients are still being continued. Cholera situation is well under control, Sir. No new cases had been reported since 2 days and the total number of attacks so far is 154 and the total number of deaths 54 and the total inoculations done is 1,11,634.

BUDGET ESTIMATES FOR 1964-65

Demands for Grants

DEMAND NO. 6 —OTHER TAXES—ADMINISTRATION

13. Other Taxes and Duties.

Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

> "That a sum not exceeding Rs. 10,44,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1965, in respect of 'Other Taxes and Duties'."

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

> "That a sum not exceeding Rs. 10,44,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1965, in respect of 'Other Taxes and Duties'."

Demands Nos. 10, 29, 30, 45, 46, and 47 will be deemed to have been moved. Cut motions about 70 are also open for debate.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ದಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಇರಿಗೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆದಾಗಿ ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿವೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗಂತೂ ಇದುವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಅವರ ಸಂಭಾವನೆಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರ

---

†Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಅವರು ಈ ದೇಶದಿಂದ ಬೇರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಿ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿರುವುದ ರಿಂದ.........

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—I do not want to disturb the trend. They are appointed and requested to function as governors by an order of the President.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ. - ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಸಂಭಾವನೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆಯೇನೂ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—That demand is over. Nor can it be discussed either.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಆ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಸಂಭಾವನೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕವರು, ನಿರ್ಗಮನವಾಗತಕ್ಕಂಥವರು ಕನ್ನಡಿಗರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಗೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೊರಗೆ ಇದ್ದರೂ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಹಿತವನ್ನೇನೋ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಈ ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದೆ ಬರುವವರು ಕನ್ನಡದವರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥವರೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಎಂದು ನಾನು ನನ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ವಿಚಾರ ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. 62–63ನೇ ಸಾಲಿನ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಖರ್ಚು ಕೇವಲ ಆರು ವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದುದು ಹದಿಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಈಗ ಏರಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗ ಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಖರ್ಚಾದರೆ ಸರಾಸರಿ ಖರ್ಚು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಏನು ಆಗುತ್ತದೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ಇವರಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ನೂರೈವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಗಳವರೆಗೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಸಮಾಜದ ನೀತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಖರ್ಚುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ವೇದಿಕೆಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಮುಖಾಂತರ ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡ ಲದ ಮೇಲೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಜನರಿಗೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಇವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅವರೇ ನೋಡಲಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಖಾತೆಯನ್ನು ಎರಡು-ಮೂರು ವಿಧವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಿಗಿಯಾದ ಆಡಳಿತ ಇರಿಸಲಿಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಅನಿಮಲ್ ಹಸ್ಬೆಂಡ್ರಿ, ಮುಂತಾದ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿ ಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ 25 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಇಲಾಖೆ ಗಳನ್ನು ಹಂಚಬೇಕೆಂಬ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟಿ ದ್ದಾರೆ. ಮೈನರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ನಿಗೇ ಒಬ್ಬರು; ರಸ್ತೆ, ಸೇತುವೆಗಳ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕೈಲಿ, ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಕೈಲಿ ಒಂದೊಂದು ಖಾತೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೊ-ಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಒಂದು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಅಭಾವ ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಮತ್ತೊಂದು ಸಲಹೆ, ಈಗ ಅವರ ಕೈಕೆಳಗಿರತಕ್ಕ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವೇ ಎಷ್ಟೋ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಸಂದೇಹ ನನಗೆ ಈಗ ಬರುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದು, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕದ್ದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು. ಅದನ್ನು ಅವರಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಇಲಾಖೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಂದೊಂದು ಸಬ್-ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಇಲಾಖೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದರೆ, ಬಹುಶಃ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಾಗುವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತವಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಅಡ್ಡಬರುತ್ತಾರೆ. ಈರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಮೆಂಟಾಲಿಟಿ ಇರುವವರು ಇದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಬರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಅವರು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅವರೇ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದಂಥ ಎ. ಜಿ. ಆರ್. ಕಮಿಟಿ ಗೋರ್ವಾಲ ಕಮಿಟಿ ವರದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿಯೇಟ್ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸ ಬಹಳವಾಗಿ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಳಂಬ ತಪ್ಪಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲವು ರೂಲ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಬಹಳ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿವೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಆಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಳಂಬ ಮಾಡದೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಯಾವ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೂ ಉಂಟು. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಲೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುವ ಒಂದು ಮನೋವೃತ್ತಿ ಬಹಳಕೆಟ್ಟದ್ದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ತಂತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗದೆ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಾನೂನಿಗೆ ಎರಡು ಕಣ್ಣು ಇರಬಾರದು. ಕಾನೂನು ಒಂದೇ. ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಮಿತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಕಾನೂನು ಆಗುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಆ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಆಗುತ್ತದೆಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸಸ್ ಎನ್ನುವುದು—It must be like a steel net. ಯಾವ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೆ ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಹೋದರೆ ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು—ಕಾನೂನನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಸಡಿಲ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ವಾತಾವರಣ, ಒಂದು ಹೊಸ ಶಕ್ತಿ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಮಾಜವಾದದ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಈಚೆಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ

ವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗ ತಕ್ಕದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಮಟ್ಟ, ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮಟ್ಟ, ಮೂರನೆಯದು ರಾಜ್ಯದ ಮಟ್ಟ, ನಾಲ್ಕನೆಯದು ಕೇಂದ್ರದ ಮಟ್ಟ. ಚೌಕಂಬ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವನ್ನು ನೆಪಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ? ನಾನು ಹೇಳು ವುದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಣದ ರೂಪ ದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವಂತಹ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಇವತ್ತು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ—every village panchayat should be a parliament. ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ ಮಟ್ಟ ಈ ಮೂರು ಸಾಕು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಮಟ್ಟಗಳು ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗುವುದರ ಬದಲು ತೊಂದರೆಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿವೆ. ರೆಡ್ ಟೇಪಿಸಂನಿಂದ ಕೆಲಸ ಸರಾಗವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆ ಒಂದು ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸು ಇದ್ದಹಾಗೆ ಇರಬಾರದು. ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಿಂದ ನೇರ ವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಅಥವಾ ಕಮಿಷನ್ ಎಂದು ಇಟ್ಟು ನೇರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಪೆಲೇಟ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇರುವಂಥ ಒಂದು ಕ್ರಮ ವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ವೆಚ್ಚ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ. ಬ್ಯೂರೊಕ್ರಟಿಕ್ ಸೆಟಪ್ ಎಂದು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದೇ ಚೌಕಟ್ಟು ಇವತ್ತು ಇದೆ, ಸಾಹೇಬಗಿರಿ ಮನೋಭಾವ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದು ಇವತ್ತಿಗೂ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಜನತೆಯೊಡನೆ ನಿಕಟವಾದ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜನತೆಯ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಇದು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡದ ಹೊರತು ನಿಮ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯೂ ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷರು ರಾಜ್ಯ ಆಳುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮನೋ ಭಾವನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಇವತ್ತು ಆಳುವುದು ಒಂದೇ ಕ್ರಮವಲ್ಲ, ಜನತೆಯ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಆಳತಕ್ಕ ಮನೋ ಭಾವ ಬೆಳೆಯಬಾರದು, ನಾವು ಸೇವಕರು, ಜನತೆಯ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಹೊರತು ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಬ್ಯೂರೊಕ್ರಟಿಕ್ ರೀತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿ ಸಲು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜನತೆ ಯಾವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಮ್ಮಿಂದ ಬಯಸುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ಕೈಗೂಡಬೇಕಾದರೆ, ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ಅಪಾರವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದರ ಮೇಲೂ ಮಾತನಾಡಲು ಒಂದೊಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಬೇಕು ಅಂಥ ವಿಚಾರಗಳಿವೆ. ಆದರೂ ನಾನು ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಎರಡೂ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಇವು ಒಂದು, ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಎಷ್ಟೊಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಾವು ಬಯಸಿದ್ದೇವೋ ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 83 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು ಕೇವಲ 37 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಇರಿಗೇಷನ್ ಪೊಟೆನ್‌ಷಿಯಲ್ 11 ಲಕ್ಷ ಆಗ ಬೇಕು ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದು 1.17 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ, ಯುಟಿಲೈಸ್ ಆದದ್ದು ಕೇವಲ 41 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ. ಎರಡನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 129 ಕೋಟಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಖರ್ಚಾದದ್ದು ಕೇವಲ 26.6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಒಟ್ಟು ಪ್ಲಾನ್ ಔಟ್‌ಲೇ ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡನೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಖರ್ಚಾದದ್ದು 63 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಆ ಖರ್ಚಿಗೆ ಕ್ರಿಯೇಷನ್ ಪೊಟೆನ್‌ಷಿಯಲ್ 4.6 ಲಕ್ಷ, ಯುಟಿಲೈಸ್ ಆದದ್ದು ಮಾತ್ರ 2.9 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ. ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ಕೆಲಸಗಳ ಜೊತೆಗೆ 7 ಹೊಸ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಕಾರ 99 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪೊಟೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ಹತ್ತೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಅಂದಾಜನ್ನು ತಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಈ ಅಂದಾಜು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ 225 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲ ನೆರವೇರಿದರೆ ಗ್ರಾಸ್ ಪೊಟೆನ್‌ಷಿಯಲ್ 25 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜು ಕೂಡ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಪೊಟೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ಕ್ಯುಮುಲೇಟಿವ್ ಆಗಿರುವುದು ಆರುವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ, ಅದರಲ್ಲಿ ಯುಟಿಲೈಸ್ ಆಗಿರುವುದು ನಾಲ್ಕುವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ. ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಪೊಟೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ಕ್ಯುಮುಲೇಟಿವ್ ಹದಿಮೂರುವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯುಟಿಲೈಸೇಷನ್ ಕ್ಯುಮುಲೇಟಿವ್ 11.7 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಆರುವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಯುಟಿಲೈಸ್ ಹಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಾಲ್ಕುವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ. ನೀವು ಏನು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಎಕರೆಯನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಾಡಿದರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅರ್ಧ ಮಾತ್ರ ಇವತ್ತು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 7ರಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದೆ. ಪಕ್ಕದ ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ 38, 40, ಇಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಇರುವಂಥ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕೋ, ಎಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

9 A.M.

ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು, ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಮಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವಷ್ಟು ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕಡಮೆಯಾಗಲು ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು, ನಮಗೆ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳೂ ಇವೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ, ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅನೇಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗಳವರೂ ಮತ್ತು ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರ ಸಮಿತಿಯವರೂ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯಾಗಲಿ, ಅದನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಅಂದಾಜನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ; ಸ್ಪಿಲ್ ಓವರ್ ಆದರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲೇನೋ ಲೋಪವಿದೆ ಎಂಬ ಶಂಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಇದರ ಕಾರಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಯಾವ ಯಾವ ದೇಶದಿಂದಲೋ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸರಿಯಾದ ಅಂದಾಜಿಲ್ಲದೆ, ಲಂಗುಲಗಾಮಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ನೀತಿ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳುಂಟಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿ

ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಸಹ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಸರಿಯಾದ ಫಲ ಕೊಡದೆಯಿರುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಅವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಮೇಲೆಯೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ನಿಂತಿದೆ.

ಮೇಜರ್ ನೀರಾವರಿಗೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೇ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಡೈರೆಕ್ಟರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ; ಒಬ್ಬರೇ ಎರಡು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸವಾರಿಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಎರಡು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಒಬ್ಬರೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಎಷ್ಟೇ ದಕ್ಷರಾದರೂ ಎಷ್ಟೆ ನುರಿತವರಾದರೂ ಎರಡನ್ನೂ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಆಪಾದನೆಯನ್ನೇನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಬಾಬಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೇಜರ್ ನೀರಾವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರಾಗಿರುವವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು, ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರಾಗಿರುವವರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಅವರವರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಅವರವರನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಗುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯವಿಂಗಡಣೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಶಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಜಾರಿದರು. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಇಷ್ಟುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಕಡೆಗೇ ಅವರ ಗಮನ ಹೋಯಿತು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ನಮಗೆ ಅದು ಬೇಡ; ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾವೇರಿ, ಕೃಷ್ಣಾ ಮುಂತಾದ ನದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕು. ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಹಾರವನ್ನೊದಗಿಸುವುದು ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯ. ಇಂತಹ ದೇಶಾಭ್ಯುದಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವಾಗ, ಸಾಧನ ಮಾಡುವಾಗ ಪಕ್ಷ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಾರದು. ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ, ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವಿದೆ ಎಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರೇ ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಮೊದಲಾಗಿ ಅನೇಕರು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರ ಮೇಲಾಗಲೀ ಯಾರ ಮೇಲಾಗಲಿ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯೋಜನೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇದ್ದೇವೆ. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಫಲಬರುವುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನತೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪತ್ತು ಬರುತ್ತವೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಆಡಳಿತಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಇದು ಸರಿ ಎಂದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಿನವರು ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಒಂದು ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು, ವರ್ತಿಸುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು. ಇದು ಜನತೆಯನ್ನು ಮೋಸ ಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನೋಡದೆ ದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಗತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆ ಮೂಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು, ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಭುಜವನ್ನು ನಾವೇ ತಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಲದು. ಜಟ್ಟಿಯವರು ಮತ್ತು ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಹೇಳುವುದಲ್ಲ, ಜನರಿಂದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಒಂದು ರೀತಿ ಮಾಡಿದರು 120 ಅಡಿ ಎತ್ತರ 14—15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು ; ಈಗ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 22 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾಲದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಟೇಜ್.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗವನ್ನು 1974 ರೊಳಗಾಗಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇವೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಹಂಗಾಮಿ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ 600 ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಎಫ್ ಟಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚ ಬೇಕು. ಆಲಮಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ನೀರಿನ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ-ಇದುವರೆಗೆ ಮಲಪ್ರಭಾ, ಘಟಪ್ರಭಾ ಮತ್ತು ಮದರಾಸಿಗೆ 50 ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಎಫ್ ಟಿ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ 480 ಟಿ.ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಖರ್ಚಾಗಿ ಇನ್ನು 115—120 ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಎಫ್ ಟಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅಲಮಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸುಮಾರು 220 ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಎಫ್ ಟಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ನಮಗೆ ಉಳಿಯುವ 120 ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಎಫ್ ಟಿ. 600ರ ಮೇಲಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ನಾವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೀರೊ, ನಾರಾಯಣ ಪುರ ಮತ್ತು ಅಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೀರೋ, ಅವು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ, ಕೃಷ್ಣನದಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವನ್ನು ಹೊಂದಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೇವಲ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತೃಪ್ತರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಇರ್ರಿಗೇಶನ್ ಬೋರ್ಡಿನವರ ಹತ್ತಿರ ವಾದ ಮಾಡಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಿನ ಭಾಗವನ್ನು ಹೊಂದಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣನದಿಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ನೀರಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಟಿ ಎಂ ಸಿ ನೀರನ್ನಾದರೂ ಅದರಿಂದ ಪಡೆ ಯಬೇಕು ; 1,000 ಬಂದರೆ ಕೃಷ್ಣನದಿಯ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇವತ್ತಿನ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ವಿದ್ಯು ಚ್ಛಕ್ತಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡು ಮನವಿಯ ಮೊಬಲಗು ಸುಮಾರು 22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಆಡ ಳಿತಕ್ಕೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡನ್ನು, ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಂಡಳಿ ಯನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು : ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಹೊಸಹೊಸ ಕಾಂಗಾರಿಗಳನ್ನು ಏನೇನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರೋ ಅವುಗಳ ನೇರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಬೋರ್ಡಿಗೇನೆ ವಹಿಸಬೇಕು, ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆಮಾಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಲೈನು ಹಂಚತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಸರಕಾರ ಅದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

ಶರಾವತಿ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಶ್ವೇತಪತ್ರ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ; ಅದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಆದರಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವೇಳೆ ಬೇಕು ; ಅದರ ಮೇಲೆ 1 ಗಂಟೆ 2 ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ; ಚರ್ಚೆಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದು ದಿನವೊ, 2 ದಿನವೊ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡರೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವನ್ನು, ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ : ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿವೇದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—He is creating a sort of situtation as to whether other members should or should not deal with this subject. If other members deal with it and if he does not, then a situation arises.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರುವುದರಿಂದ, ನಮಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಕಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಟೈಮ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—I have heard his suggestion. I cannot control the members if they begin to speak on it. He is under the impression

that they will not speak. It is better that we discuss it and come to a conclusion. I will invite the members concerned to meet me at 10-30 A.M. and then we can discuss and come to a conclusion.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ: ತಾವು ಈ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಹೊಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ಎಂತಹ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರತಕ್ಕಂಥವು ಎಂದು ಸಾಕಷ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಲೋಪವಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ಖುದ್ದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಮಾಡದೆಹೋದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಕುಸಿದು ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತದಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವಬೀರಿ ಕಾನೂನು ಒಳಗಡೆ ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಮೂಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಬಿಗಿಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಲ್ಮಷವನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಬೇಕ ; ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಖಂಡಿತ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಆಡಳಿತ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಮಷವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಭಾಪತಿಯವರ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾಂಗಾರಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಶಂಕೆಗಳು ಬಂದಿವೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಭಾರಿಭಾರಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇಂಜನಿಯರುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅವರು ಬೀರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಬದಲಾಯಿಸತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ತಲುಪಬೇಕೊ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂದಾಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಯಾವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಳಗಾಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ದೇಶದ ಖಜಾನೆಯ ಒಂದು ಬಿಡಿಕಾಸೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕು. ಅಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿ ದುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರೇ 50-60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಬರುವ ಅಪಾಯ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಖರ್ಚಿನಮೇಲೆ ಬಹಳ ಬಿಗಿಯಾದ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಯಾರೂಕೂಡ ಒಳಗಾಗದಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡದೆ, 10 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊಬಲಗಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಕಾರವೇ ನೇರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ದುಡ್ಡೂ ಸರಕಾರದ್ದು ಇದೆ. ಮೆಶಿನರಿಯೂ ನಿಮ್ಮದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇಂಜನಿಯರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರವೇ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ತಪ್ಪಿಸಿ ನೇರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಹಳೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು.

ನಾನು ಮೊದಲೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಶರಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಬೇರೆ ದಿನ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಆಗ್ಗೆ ಇರಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಬಿಳಿಗೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬಹಳ ಪರಿಹಾರದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿವೆ ; ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು, ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಚಾರ. ಆಮೇಲೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಾಧಾರಣ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕ್ರಮ. ಈ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ-ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಹಾಗೂ ಕೃಷ್ಣದಂಡೆಮೇಲೆ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕೃಷ್ಣ ನದಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಏನು 600 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ಫೀಟ್ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ನಮಗೆ ಸಾಲದು ; ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದಂಥ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಮನವಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಏನು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿದೆ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ)

ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ನೀರನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆಲಮಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾರಾಯಣಪುರ ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗ ಕ್ಷಾಮಡಾಮರಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವಂತಹ ಬಿಜಾಪುರ ಹಾಗೂ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಆಲಮಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಆಮೇಲೆ ನಾರಾಯಣಪುರ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಇಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ವೇಳೆ, ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಎರಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನಗಾದರೂ ತೋರುವುದು, ಆಲಮಟ್ಟಿ ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಾರಾಣಪುರದ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮೊದಲೇ ಕಟ್ಟುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಬೊಂಬಾಯಿಭಾಗದ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಸೌಕರ್ಯವೇ ಸಿಗದೆ ನೆರೆಯ ಪ್ರಾಂತವಾದ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಬಹುದು. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವವನು ನಾನಲ್ಲ. ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಇರಿಗೇಷನ್ನು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜು ಸುಮಾರು 23-24ರಷ್ಟು ಇದೆ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಏಳು ಪರ್ಸೆಂಟುಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳು ಸೇರಿ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ಆದಮೇಲೆ ಬಹುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ನೀರಿನ ಹತೋಟಿಯಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ನಾವು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ದಿನಕ್ರಮೇಣ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಹಾಯೋಜನೆ ಕಟ್ಟುವುದು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಒಂದು ಸಾರಿಕಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದಂತಹ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನ ಕ್ಷಾಮಡಾಮರಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿರುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ, ಈ ಕರ್ಣಾಟಕದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ಸುಖೀರಾಜ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ನಿಜವಾಗಿ ಸಫಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ನಾವು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆಲಮಟ್ಟಿಯ ಬಳಿ. ದೊಡ್ಡ ಡ್ಯಾಮನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾರಾಯಣಪುರದ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭರವಸೆ ಇದೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಮೇಲ್‌ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯೂ ನಮಗೆ ಕೂಡ ಇದೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಹಣದಕೊರತೆ ಬರುವುದು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣ ಪಡೆಯುವ ಸಾಹಸವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆಯೂ ಇದೆ. ಮೇಜರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದೂ ಇದಕ್ಕೇ. ಮೀಡಿಯಂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಕೂಡ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮದರಾಸು ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಹಿಂದೆ ಆದ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನೂ 10 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಅವಧಿ ಇದೆ. 1974 ಇಸವಿಯ ವೇಳೆಗೆ ಮದರಾಸು ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ನಮಗೂ ಆಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದ ಮುಗಿಯುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರೊಳಗೆ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗುವಂತೆ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲ ಇರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ವಿಶಾಲ ಕರ್ಣಾಟಕ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವಸಾಹಸಮಾಡಿ ಅದರ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಮೂರು ಸಾರಿ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇಂತಹ ಮುಖ್ಯ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನೂ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಐದು ಭಾಗಗಳೂ ಸೇರಿರುವ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ಹಾಗೂ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಜನರ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ನಾವು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಏನು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಎಂದರೆ ಸಮತಾವಾದದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೇಜರು ಮತ್ತು ಮೈನರು ಇರಿಗೇಷನ್ನು ಯೋಜನೆಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಕಾವೇರಿ

ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಕಪಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಯೋಜನೆ ಸುಮಾರು 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ
ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ
ನಂಜನಗೂಡು ಬಳಿ ಇರುವ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 60-70 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಾ
ವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ದೊರೆಯುವುದಾಗಿದೆ, ಬಿಜಾಪುರ, ಧಾರವಾರ ಮುಂತಾದ ಭಾಗಗಳು ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ
ತುತ್ತಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ
ಆ ಭಾಗದ ಜನಗಳಿಗೂ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗದಿದ್ದರೆ, ಮಳೆ ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೆ,
ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ಕಪಿನಿಯೋಜನೆ ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದು ಮುಗಿಯತಕ್ಕ
ಭರವಸೆ ಇದೆ; ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು, ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಸಾಗಿದೆ ;
ಇದರ ಕೆಲಸ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಇನ್ನು
ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದ ಜನಗಳಿಗೆ
ಸುಮಾರು 60-70 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕ
ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸು
ತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೇದು, ನಮ್ಮ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗಾಗಿ ಒಂದು
ಕೋಟಿ 20 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಆಗುವ ಯೋಜನೆ ಇದೆ, ಇದಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಹೊಳೆ ಯೋಜನೆ
ಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 60 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಸುಮಾರು
ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಸಿಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಸುವರ್ಣಾ
ವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಮೂರನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದಾಗ
ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಮೂರನೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು
ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಸೇರಿಸಿ, ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಇತ್ತು. ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ
ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಬಹು ಭಾಗದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗು
ವಂತಹುದು. ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗತಕ್ಕ ಹಣ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚಿನದೇನೂ
ಅಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಮೂರನೇ ಯೋಜನೆಯೊಳಗೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡ
ಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಗೆ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷ
ಣದಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾರಂಗಿ ಕಂಬದಕಡದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ
ಇಲ್ಲದ ಶಂಕೆಗಳು, ಹೊರಗಡೆ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಗಳು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೆದರಿಕೆಗಳು ಜನ
ತೆಗೆ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡು
ವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮಾನ್ಯತೆಯೂ ಕೊಡುವಂತಹುದಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.
ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಆಗಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ನೀರಾವರಿಯು ಹಿತದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಮುಳು
ಗಡೆ ಆಗತಕ್ಕ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಬಂದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನು
ವುದನ್ನು ಬಹು ಜನರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಕಂಬದಕಡ ಪ್ರಾಜೆ
ಕ್ಟನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇದು ಒಂದು
ತರಹದ ಕ್ವಾಕ್ ಡಾಕ್ಟರಿನಂತೆ, ಒಂದು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸ್ಟಂಟಿನಂತೆ, ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು, ಕ್ವಾಕ್
ಡಾಕ್ಟರು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು
ಕಾಯಿಲೆಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದ ಔಷಧಿ ಕೊಟ್ಟು ಇದರಿಂದ ರೋಗ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು
ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅದರಂತೆ ಜನಗಳನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನು
ಹೇಳಿ ತಿಳಿಯದೇ ಇರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಕೆಲವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ
ಕಲ್ಲೋಲವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ, ನಿಜವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು
ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳ
ಬೇಕು. ನಾನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಳು ಪರ್ಸೆಂಟಿನಷ್ಟು ನೀರಾ
ವರಿಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಇದು ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ 20 ರಿಂದ 25 ಪರ್ಸೆಂಟಿನಷ್ಟಾದರೂ
ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ
ಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಬಹಳ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ
ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಏಕಪ್ರಕಾರದಿಂದ ವಿವರಣೆಗೊಳಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಾಜೆ
ಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮಹತ್ವವಾದ ಸಾಧನೆಯೇನು
ಆಗಿದೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಶಂಕೆ ಮತ್ತು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ
ಆ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಜನರು ಏನು ಒಂದು ಕುತಂತ್ರವನ್ನು
ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡು
ತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ)

9-30 A. M.

ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಇವತ್ತು ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಶರಾವತಿ ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲಿ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶವೇ ಅಲ್ಲದೇ ಪಕ್ಕದ ದೇಶಕ್ಕೂ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪವರ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸಂಶಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶ್ವೇತ ಪತ್ರನನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅವಲೋಕನೆ ಮಾಡಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಏನು ದೋಷ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ, ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದರೆ ಅವರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಅನರ್ಥದಿಂದ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಕ್ಷಾಧಾರಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇಂತಹ ಮಾತು ಇಲ್ಲದೇ ಆಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ದೊರಕದೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಡಚಣೆ ಉಂಟಾಗುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿನ ಅನ್ಯಾಯ ಅನರ್ಥವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ 5 ಭಾಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಅವರ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಗಿ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು, ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು, ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಶಂಕೆ, ಸಂಶಯ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಇಂಟರ್-ಸ್ಟೇಟ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕವರು ಅವರು. ಅವರು ಅತೃಪ್ತರಾಗಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನ್ಯಾಯವಾದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಬೇಕಾದ, ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಗ್ರೇಡು ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆತ್ಮಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಾನು ಈ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ (ಮಾಗಡಿ).—ಪೂಜ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಶಾಸನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧದೊಳಗೆ ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಸಬ್-ಡಿವಿಜನ್ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಶಾಸನ ಭವನದ ವಾಯುವ್ಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲ್‌ಚಾವಣಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಂಧ್ರ ಇದೆ. ಆ ರಂಧ್ರ ದಿವಸ ದಿವಸಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸೀಲ್ ಮಾಡಿಸಿ ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಕಟ್ ಮೋಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರವಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಬಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನನಗೇನೂ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದು ಅವರು ನಮ್ಮ ಈ ಸಭೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಆಯಾಯ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ

ಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕರೆಸಿ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಆಯಾಯ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವ ಕೆಲವು ಮುಖಂಡರುಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಬರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಇದೇ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರವಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರವಾಸದ ಭತ್ಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದೆ. ಪ್ರವಾಸದ ಭತ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ, ಹೊಳೆ ಹರಿದು ಹೋದ ಮೇಲೆ ದಪ್ಪೆ ಇಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಎಂದು. ಆ ರೀತಿ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಎಲ್ಲಾ ಆದಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದು ಹಣದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲ. ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ರೈತ ಹತ್ತಾರು ಸಾರಿ ಸುತ್ತಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಯಾವುದೂ ಆಗದೇ ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ರೈತರ ಕಷ್ಟಸುಖ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ಪ್ರಜಾಸರಕಾರ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದು ರೈತರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ; ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಕೇಸುಗಳು ಇವೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯದ ಒಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ಗುಮಾಸ್ತರು ಬರೆದು ಕೊಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ಅವರ ಸ್ವಂತ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಓದಬೇಕು ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಟೆನೆನ್ಸಿ ಕೇಸುಗಳು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ರಾಜಕೀಯ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಬಸ್‌ನವರ ಮೇಲೆ ಅರ್ಜಿ ಬರೆಸುವುದು. ಕಳೆದ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಯಿತು, ಅವರು ಹೇಳಿದವರನ್ನು ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಸ್‌ನವರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ್‌ನವರ ಮೇಲೆ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟು ಅನೇಕರನ್ನು ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಡಿದುಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೂ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಇಂತಹ ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಇಲಾಖೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕೇಡರ್ ಅನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ, ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅದೇ ಇಲಾಖೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಲು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಾನ್-ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಆಗಿ ವೇಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಮೆಜರ್ಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನು ಸೀನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಆಫೀಸರನ್ನಾಗಿ ಹಾಕುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ರೇಂಜ್ ಎಜ್ಯುಕೇಷನಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಯಾರದಾದರೂ ವಶೀಲಿ ಹಚ್ಚಿ, ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕಾಗದ ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಗಡಿ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ)

ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಲೈನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಫಸ್ಟ್ ಲೈನ್ ಆಗಿ, ಸೆಕೆಂಡ್ ಲೈನ್ ಆಗಿ, ಥರ್ಡ್ ಲೈನ್ ಕೂಡ ಪೂರ್ತಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೌಸ್ ರೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆಕ್ಟ್ 1957ನೇ ಇಸವಿ ನಂತರ ಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ದೊಡ್ಡ ಪೇಟೆ ಮುಂತಾದ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್‌ಅರ್ನ್ಡ್ ಇನ್‌ಕಂ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಅವು ಹಿಂದೆ ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಗಳು ಈಗ ಅವಕ್ಕೆ ಬಾಡಿಗೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಹೊರಗಡೆ ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಅಂಗಡಿಗಳು ಏನಿವೆ ಅವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ವತಿಯಿಂದ ಹರಾಜು ಮಾಡಿ ಆ ಬಾಡಿಗೆಯಿಂದ ಅನ್‌ಅರ್ನ್ಡ್ ಇನ್‌ಕಂ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆ ವಿಚಾರ ಎಷ್ಟೋಸಲ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಗಳು ಪಾಳು ಬಿದ್ದಿವೆ, ಬಂದು ನೋಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಕರಿಲಿಂಗಣ್ಣಾವರ್ (ಗೋಕಾಕ್-I).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇರಿಗೇಷನ್ ಸಲುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೋಕಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ನಾಲೆಯಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಅತಿ ಭಾರವಾದ ಕರ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಾಲೆಗಾಗಿ ಒಟ್ಟು 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಅದೇ 14 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬಂದರೂ ಅತಿ ಭಾರವಾದ ಕರ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಾಲೆಯ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕೇವಲ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಅದು ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ನಾಲೆಯಾದರೂ ಸಹ ಅಷ್ಟು ಭಾರ ಏಕೆ ಹಾಕಬೇಕು ? ಕರದಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ತೀವ್ರ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇರಿಗೇಷನ್ನಿಗಾಗಿ 351 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವುದು 51 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವ ಹಾಗೆ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಕರಹಾಕಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವುದು ಹೇಗೆ ? ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಪಡೆಯಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಘಟಪ್ರಭ ನಾಲೆಯ ಕೆಲಸ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿದೆ, ಇದರಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಹೆಚ್ಚಲು ಬೇಗ ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ, ತೀವ್ರರೀತಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೋಕಾಕ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮೊದಲೇ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶ, ಅಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಘಟಪ್ರಭ ಹಿಡಕಲ್ ಡ್ಯಾಂ ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ರೂಲ್ಸ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಅದು ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಆ ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇರಿ

ಗೇಷನ್, ರಸ್ತೆ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಯಾವುವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹುಲಿಕಟ್ಟೆ ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದರೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹುಲಿಕಟ್ಟೆ ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಂಚಿಗಟ್ಟ ಕೆರೆ, ಪೋಟಗಾನಹಳ್ಳಿ, ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯೂ ನೀಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವನ್ನು ತೀವ್ರಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ನದಿಗೆ ಡ್ಯಾಂ ಕಟ್ಟಲು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಸರ್ವೆಯಾಗಿದೆ. ಗೋಕಾಕ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ನದಿಗೆ ರಂಗುಹೊಳೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆಯಾಗದಿರುವ ಪ್ರದೇಶದ ಈ ಕೆಲಸ ಕೈಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಬಳ್ಳಾರಿ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ 8–10 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ವಾಗಿರುವುದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದ ರೈತರನ್ನು ಇತರರ ಸಮಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು, ಯಾರ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು, ಅದು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 70 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ 3 ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸುವುದು ಯಾವಾಗ ? ಮಲಪ್ರಭ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ರೇವಣ ಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಶಿರುಗುಪ್ಪ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆ ರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER—I am trying to send intimation to the next member who might participate in the debate so that he might be ready. All the Hon'ble Members who have sent in their names and who desire to participate in the debate will please note this.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ರೇವಣ ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆ ರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿ 12 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಿ ಗಳೇನು ಆಗಿವೆ ; ಅವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಿವಿಜನ್ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ರಿಟೈರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ಎದೆ ಯೊಡೆದು ಸತ್ತರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇನ್ನೂ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮತ್ತು ಇಡೀ ದೇಶದ ಸೀನಿ ಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ವಿಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮತ್ತು ರಿಕಾರ್ಡುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ದಲ್ಲೇ ಇರುವಾಗ 12 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲದಿರುವುದು ವಿಷಾದಕರ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕು.

ಆಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರುಗಳ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಅಧಿ ಕಾರಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಹತ್ತುಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವಾರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜಾಗಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸಾರಿ ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಫಿರ್ಯಾದುಗಳಾಗಲೀ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟದ ಕಟ್ಟಲೆಗಳಾಗಲೀ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾರಿ ಏಕೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕೋ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗದಂತೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇ ಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ವಿಳಂಬವು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಪೇಪರು ಸರಕಾ ರಕ್ಕೆ ಬಂದುದು ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಅಲ್ಲೇ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಶಂಕೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಡಿವಿಜನಲ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸ್ಟೇಟು ಲೆವೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಗಾ ಇಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವು

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ರೇವಣ ಸಿದ್ದಯ್ಯ)

ದಾದರೆ, ಎಫ್.ಡಿ., ಲಾ ಇಲಾಖೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತ ಕಾಗದವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಬಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಕಾಗದವಾಗಲಿ ಜನಗಳಿಂದ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟು ದಿನದಲ್ಲೇ ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಳಂಬವಾಗದಂತೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿಧಾನವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರ ಇಂತಹ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾದುದು.

ಸರಕಾರ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿಯಾದ ಮೇಲೆ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಯಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರು ಸಿಗದೇ ಹೋದರೆ ಬೆಳೆಯುವವರು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾದೀತು ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಕಮಿಷನರವರೂ ಕೂಡ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರೈತರು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟರು, ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನೀರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪನ್ನದ ಲಾಭಗಳಾಗದೇ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ, ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಾಗಿರುವ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಿ ಬಹಳ ದಿನಗಳಾದರೂ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆಸಿಲ್ಲ. ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಜ್ಞರಾದವರು ಬಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗಲೇ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ನೀರು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತವಾದ ಬಳ್ಳಾರಿ ಹಾಗೂ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು 1952ರಲ್ಲೇ ಕಟ್ಟಿದರು ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು 12 ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 108 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ 9 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಸಿಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇದಾಗದಂತೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೀರು ಸಿಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವೆಟ್ ಕಂ ಡ್ರೈ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ನು ಆಗಲು ಮತ್ತು ವೆಟ್ ಮತ್ತು ಡ್ರೈ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ನು ಮಾಡುವುದೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನರು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಕಡೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡರು. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಪೆರಿನ್ನಿಯಲ್, ವೆಟ್ ಮತ್ತು ಡ್ರೈ ಕಂ ವೆಟ್ ಎಂದು ಮೂರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇವೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಆಸರೆ ಸಿಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತು ಭಾಗದಷ್ಟು ಕೂಡ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗದೇ ಉಳಿದುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು, ಕಂಟ್ರೋಲು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು, ಷಟ್ಟರುಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರು ಬಿಡದೇ ಇರುವುದು, ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕಂಟ್ರೋಲು ಇಲ್ಲದೆ ಹಿಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಡ್ರೈ ಕಂ ವೆಟ್ ನಂತರ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುವುದು ಎಂದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕಮಿಟಿಯವರ ಮುಂದೆ ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಕೂಡ ತೋರಿಸಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅನ್‌ಆಥರೈಸ್ಡ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ನು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಈಗ ಸರಿಯಾದ ಇರಿಗೇಷನ್ನು ಆಕ್ಟು ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟೆಯ ರಿಪೇರಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಷಟ್ಟರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರೋಲುಗಳೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸುಮಾರು 10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳವರಿಗೂ ಅನ್‌ಆಥರೈಸ್ಡ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ನು ಎಂದಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 3,000 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಡ್ರೈ

ಕಂ ವೆಟ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ನಿಗೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನೀರು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆ ಯವರು ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ತೆಗೆಸಿ ನೀರು ಕೊಡುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ಸಿಗದೇ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ನೀರು ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿ ಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿ ಹಂಚದೇ ಹೋದರೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವು ದಿಲ್ಲ. ಹತ್ತುಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಗೂ ನೀರು ಕೊಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ನೀರು ಕೊಡದೆ ಹೋದುದರಿಂದ ಜನರಿಗೂ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ನಷ್ಟ. ಆದುದರಿಂದ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ವೆ ನಂಬರಿಗೂ ನೀರು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಸರಕಾರದವರೇನೋ ಅಣೆಕಟ್ಟಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ದೀಪಗಳಿಗಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಲೈನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ದೀಪವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೂ ಕೊಡಲು ಕನೆಕ್ಷು ಮಾಡಿದರೆ ದೀಪ ಬರುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಲೈಟಿಗಾಗಿ ಮೀಟರು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ದೀಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಯಾರು ತಾನೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ಇಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನುಪಯೋಗಿಸದೇ ಇರುವವರಿಂದ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಒಂದು ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿನ ಜನರು ಮನವಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಕಳುಹಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಯಾರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎಲ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಗಾಗಿ ಲ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ಎರಡು ಸಲ, ಮೂರು ಸಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಇದುವರೆಗೆ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎಲ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಅಲ್ಲಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ರೈತ ರಿಂದ ಪಡೆದ ಭೂಮಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ರೈತರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಕಾಲುವೆಗಳು ಹೋಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭೂಮಿಗಳಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಯವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸೀಪೇಜು ವಾಟರು ಸಿಗುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆಗಾಗಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಡಿ.ಸಿ.ಯವರಿಗೇ ಹಂಚುವ ಡಿಸ್‌ಕ್ರಿಷನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು, ಅವರುಗಳು ಸರಿ ಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರದವರೇ ಇಂತಹ ಆರ್ಡರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಕಮಿಷನರವರಿಗೇನೆ ಇದರ ಹಂಚುವಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡು ವಂತೆ ಆರ್ಡರು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು, ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರದ ದುಡ್ಡು ಇನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ಬಿರಾಡ್ ಮಾತ್ರ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ದ್ರವ್ಯ ಬೇಗನೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪ ಗೌಡ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳ ಮೇಲೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಶರಾವತಿ ವ್ಯಾಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೇನು ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಬರುವ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿ ನಲ್ಲಿ ಪವರನ್ನು ಹಂಚುತ್ತೇವೆಂದೂ ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದಕ್ಷಿಣಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಜಾಲವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಏರ್ಪಾಡುಗಳಿರುತ್ತವೆಂದು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಗರಗಳಿಗೂ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯು ಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೊದಗಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗಲೇ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲೈನು ವಗೈರೆ ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾವು ನಾಳೆ ಆ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನಮಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಬರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪ ಗೌಡ)

10-00 A.M.

ಇನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಬರಬೀಳುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕ ಅಂಶವೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸಲಿಚ್ಛಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಲು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಏತಕ್ಕೂ ಸಾಲದು. ಅದರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಒಂದು ಸರ್ವೇ ಮಾಡಿಸಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬರಬರುತ್ತದೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಹಾಕಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಿ. ಜಿ. ಆರ್. ಸಮಿತಿಯವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಿತವ್ಯಯ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಯೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರು. ಆದರೆ ಅವು ಈ ದಿನದವರೆಗೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ (ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು).—ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಸಲಹೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪ ಗೌಡ.—ನಾವು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಸಾಕಾಯಿತು. ಅವುಗಳಿನ್ನೂ ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಇವುಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿದ್ದರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಬೇಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮೇಜರ್ ಟ್ಯಾಂಕುಗಳ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈ ನೀರನ್ನು ಬಿಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದರ ಕಂಟ್ರೋಲನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ.ಗೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಬಹಳ ನೀರು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಪೋಲಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಜನರ ಬೆಳೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಕ್ಕದೆ ನೀರು ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೂಡಲೇ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ.ಗೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಡಳಿತದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ; ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕವರು. ಈಗ ನಮಗೆ ದೇಶ ಒಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಬೀದರಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರುವರೆಗೆ 500-600 ಮೈಲಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ 1957 ರ ಹಿಂದೆ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತ ಬಹಳ ಬಿಗಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಈ ದಿವಸ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಮೊನ್ನೆಯ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ಹೇಳಿದರು—ಆಡಳಿತ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶವನ್ನು ಇಬ್ಭಾಗ ಮಾಡುವುದು ದೇಶದ್ರೋಹವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದವರು ಕೇಳುವಂತೆ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲಿಯ ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯಲಿ ಎಂದೂ ಈ ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರಲೆಂದೂ ನಾವು ಇದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದೇಶ ಚಿಕ್ಕದಾದರೆ ಈ ಆಡಳಿತ ಒಂದು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆಂಬುದು ನನ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇನ್ನು ಈ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ನುಡಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಎರಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಕ್ಕಲಿಗ-ಲಿಂಗಾಯಿತರ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ಹಾಗೆ ನೋಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್ ರಂಗಾಚಾರ್ಲು ಕಾಲದಿಂದ ಹಿಡಿದು ದಿವಾನ್ ಎನ್. ಮಾಧವ ರಾಯರ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಆಡಳಿತ ಎಷ್ಟು ಬಿಗಿಯಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ ಅದು. ಆಗ್ಗೆ ಅವರು ಕೇವಲ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಕೌನ್ಸಿಲರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಸೆಕ್ರೇಟರಿಯಟ್ಟನ್ನು ಒಂದು ಬಿಗಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಹಳ

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಲಾದರೋ 29 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ದೇಶ 29 ವಿಧವಾಗಿ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ದೇಶ ಎರಡಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು ಇವೆರಡೂ ಇತ್ತಲಾದರೂ ಸೇರಬಹುದು, ಅತ್ತಲಾದರೂ ಸೇರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಡಳಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದೇ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂಬುದೇ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಊಟದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಾವು ಅನ್ನ ತಿನ್ನತಕ್ಕವರು; ಅವರು ಜೋಳ ತಿನ್ನತಕ್ಕವರು. ನಾವು ಜೋಳವನ್ನು ತಿಂದರೆ ನಮಗೆ ಭೇದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶ ಈಗ ಒಂದಾಗಿರುವುವರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ನಾನಾ ಭಿನ್ನತೆಗಳಿವೆ. ಇನ್ನು ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಭೇಧ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಭರತ ಕಂಠಿ ಸಾಹೇಬರು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮಗಳ ಮನಸ್ಸು ಬಹಳ ಬೇಜಾರಾಗಿ ಜಿಗುಪ್ಸೆಯಾಗಿದೆ. ಇವರು ನಮ್ಮ ಈ ದೇಶವನ್ನೇ ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೇನೋ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಈಗ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ: ನಾನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಮಾಡದೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಲೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿರುತಕ್ಕ ನೌಕರಮಾನೇರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ—ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ಟೇಟ್ ರೀ-ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆಗತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಮೈಸೂರಿನ ಜನ ಬಹಳ ಧರ್ಮಿಷ್ಟರು. ಅವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದವರನ್ನು ಅವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಎಸ್. ಆರ್ ಸಿ. ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಯೋಗ್ಯತೆ ನೋಡಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳು ಮಾತ್ರ ಸರ್ವಿಸ್ ಆದವರು ಬಹಳ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಎರಡನೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ನಮಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು ? ಕರ್ಣಾಟಕ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು ? ದೇಶವೆಲ್ಲಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದೇ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಆಗುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಚ್. ಮಾದಪ್ಪ ಗೌಡ.—ಏನಾದರೂ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಸಿಲಬಸ್ ಇರಬೇಕು. ಈಗಿನ ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾದರೂ ದೇಶವನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಮೊದಲು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ (ಅಫ್‌ಜಲ್‌ಪುರ್).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಮೆಮೊರ್ಯಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ಪುಟ 12 ರಲ್ಲಿ the full development of irrigation potential in Krishna Basin is most important for the very survival of Mysore ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಆಹಾರ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ, ಗಂಡಾಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ದೂರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕೃಷ್ಣನೀರು ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ rightful share ಏನಿದೆ ಅದು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಅದು ಸಿಕ್ಕದೆ ಈಗ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಎರಡನೇ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಲೆಖ್ಖ ಹಾಕಿದರೆ ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಶೇ. 6 ರಷ್ಟಿದೆ. ಆಂಧ್ರ ಶೇ. 20 ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದು ಲೆಖ್ಖ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಶೇ. 40 ಇದೆ. ಇವರು ಮೂರನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಶೇ. 8 ರಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ

(ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ)

ಮೆಮೊರ್ಯಾಂಡಂ ಪ್ರಕಾರ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪುಟ 14 ರಲ್ಲಿ 46 ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ 10 ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು 6·5 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ವಾಟರ್ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಷನ್ನಿನಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮಲಪ್ರಭ ಮತ್ತು ತುಂಗಭದ್ರ right canal ಯಾವ ರೀತಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಗುಲ್ಹಾಟಿ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ವಾಟರ್ ಸ್ಕೇರ್ಸಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನೀರಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವಾಗ ಬರಗಾಲ ಕೂಡಲೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಶಯವಿದೆ. ಇದು ಹೋಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನವೂ ನನಗಿದೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುದು ಕೃಷ್ಣಾ ನೀರಿನಲ್ಲಿ 122 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಸುಮಾರು ಹತ್ತಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದರೂ 36 ಯೋಜನೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಲ್ಪನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಇವರು ನೀರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹುಡುಕಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರಿಬೆಕ್ಕನ್ನು ಹುಡುಕಿದಂತಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣಪುರ, ಆಲಮಟ್ಟಿ, ಮಲಪ್ರಭಾ, ಘಟಪ್ರಭಾ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಮತ್ತು ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಖಂಡಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ನೀರನ್ನು ಲೆಖ್ಖ ಹಾಕಿದರೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಆ ನೀರನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಲೆಖ್ಖ ಹಾಕಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ 1961 ರಲ್ಲಿ 278 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ 82 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ಇದೆ. ಮಲಪ್ರಭಾಗೋಸ್ಕರ 37 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಉಪಯೋಗ ಆಗಲಿಕ್ಕಿದೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಹೈಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ 19·5 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಮೈನರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗಾಗಿ 6·5 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿದೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯ ಶೇ. 5 ರಷ್ಟು ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮೆಮೊರ್ಯಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ 50 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಪರ್ಪಸಿಗೋಸ್ಕರ 60 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಕೃಷ್ಣಾ ನೀರು ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. 478 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಯನ್ನು 600 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನು 122 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ ಮುಂದೆ ಉಳಿಯುವುದು. ಆದರೆ 36 ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೂ ಅದರ first stage ಆಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಸಂಶಯವಿದೆ. ಈಗಿನ 36 ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್ಸ್ ಆಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನು ಅರ್ಜಿಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಆಗಿಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲೇ ಇದು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್ಸ್ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಾದರು ನಮಗೇನಾದರೂ ಅಡಿಷನಲ್ ಆಗಿ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಲೆಖ್ಖ ಹಾಕಿದರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಗುಲ್ಹಾಟಿ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಪುಟ 284 ರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅಂದಾಜು 2,270 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ವಾಟರಷ್ಟು ಸಿಗಬಹುದೆಂದು ಲೆಖ್ಖ ಹಾಕಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಗೋದಾವರಿ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ಶೇ. 10 ರಷ್ಟನ್ನು ಎವ್ಯಾಪೊರೇಷನ್‌ಗೋಸ್ಕರ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1,996 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಒಟ್ಟು ನೀರಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 1,800 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಹೋದ ನಂತರ ಇನ್ನುಳಿಯುವುದು ಕೇವಲ 196 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಇದನ್ನು ಮೂರಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಮೈಸೂರು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕು. ನಮ್ಮ rightful share ಗೋಸ್ಕರ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆಯೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. I will not rest until I get 1,000 T.M.C.F.T. of water ಎಂದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಅವರು ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದರು: ಮೂರು ಪ್ರಾಂತಗಳ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡಿದರೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದೆಂದು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರು ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬೇಕು. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು, ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಎಯ್ಡ್ ಬರಲಿ ಬಾರದೆ ಇರಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ನಾವು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಒಮ್ಮೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕುವುದನ್ನ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದು ಕೂಡ

ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವ ಒಂದು ಮಾತು ಏನೆಂದರೆ ಮೊನ್ನೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪವರ್ ಮಿನಿಷ್ಟ್ರಿಯವರು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ Attempts are being made for harmonious agreement between the parties ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ

> "It has been the intention of the Central Government that it should lead to practical development of the region without stopping any project, nor at the same time injuring the interests of any other State."

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಶೈಲಂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕೆಲಸ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಇಂಟರೆಸ್ಟಿಗೆ ಅವು ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಶೈಲಂ ಈ ಎರಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಆಗಬೇಕು, ಮತ್ತು ನಮಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಾರದು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ವೇಳೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೆಮೋರಾಂಡಂನಲ್ಲಿ 1990ನೇ ಇಸವಿಯ ವೇಳೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 5 ಕೋಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಆ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಳಗಡೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ 28 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಳಗಡೆ 10-12 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗಬಹುದು. ಅದರ ಕೆಳಗಡೆ 1990ನೇ ಇಸವಿಯ ವೇಳೆಗೆ ಇನ್ನು ಒಂದು ಕೋಟಿ 16 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ನೀರು ಎಲ್ಲಿದೆ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೆಮೋರಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಬರೀ ಸೊನ್ನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಮುಂದಾಳುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅಧೋಗತಿ ಉಂಟಾದೀತು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. "ನೆಚ್ಚಿದ ಎಮ್ಮೆ ಕೋಣನನ್ನು ಹಾಕಿತು" ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಆಗ ಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಲಮಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರದ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಗಳ ಬಂದಿದೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನವರು ನಾರಾಯಣಪುರದ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಮೊದಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಲೂ, ಬಿಜಾಪುರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನವರು ಆಲಮಟ್ಟಿ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಮೊದಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಲೂ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾದವೀ ಕಲಹವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. 120 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀರು ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೆಮೋರಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ 764 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ನೀರು ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೊಂದು ನೀರು ಎಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದೆ? ಸುಮ್ಮನೆ ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಎರಚಿದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ನೀರಿನ ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬರೀ ನೆಗೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಶೈಲಂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಧಕೆ ಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಟೇಜಗೆ 504 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ನೀರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಸ್ಕೋಪ್ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಶ್ರೀ ಶೈಲಂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೂ ಸ್ಕೋಪ್ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ನೀರಿನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯದೇ ಹೋದರೆ ನಾರಾಯಣಪುರ, ಆಲಮಟ್ಟಿ ಯಾವ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರು ಸಾಲದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಪ್ಪರ್ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ

(ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ)

ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನೀರಿನ ಪಾಲು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ನೆಗೋಷಿಯೇಷಯನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಾ ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಿದುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆಲಮಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರ ಎರಡು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ 226 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ನೀರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟು ನೀರು ಎಲ್ಲಿದೆ? ಮೆಮೊರಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದು ಸುಮ್ಮನೆ ಜನತೆಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಿಜಾಪುರದ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ನಾನು ಒಂದು ರಿಕ್ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಬಿಜಾಪುರ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇವೆ ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಹಾಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಮೋರಾಂಡಂನಲ್ಲಿ However the districts of Gulbarga and Raichur sandwiched between Bijapur and Bellary is as bad as the latter. So also Gu barga ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರೂ ನಾವೂ ಕೂಡಿ ನಮ್ಮ ರೈಟ್‌ಫುಲ್ ವಾಟರ್ ಷೇರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

10-30 A.M.

ಅಪ್ಪರ್ ತುಂಗಭದ್ರ, ಮಲಪ್ರಭ, ಘಟಪ್ರಭ ಮೂರನೆಯ ಸ್ಟೇಜ್ ಇವೆಲ್ಲ ಆಗಬೇಕು. ಇವುಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ನೀರಿನ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಬಾರದು. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಎರಡಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಸಾರಿ foundation ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ.—ನೀರು ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಯಾವುದನ್ನೂ ಬೇಡವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟಂಥ memorandum, Gulhati Commission ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇವನ್ನು ಓದಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಹೇಳಲು ಕಾರಣ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ರಿಕಾರ್ಡ್ ನೋಡಿಯೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಿನ generationಗೇ ಅಲ್ಲ, ಮುಂದೆಯೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. 1990ಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 475 ಲಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ. Additional acreage ನೀರಾವರಿಗೆ ಬರಬಹುದಾದ್ದು ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಗ total area to be irrigated 12 million acres. 1980ಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಅನ್ನ ತಿನ್ನಲೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ irrigated area ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗಂಗಾನದಿ ನೀರನ್ನು ಈ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು.

Sri ANNA RAO GANAMUKHI:—

"The entire possibility of water potential needs to be developed before 1990 and this can be done only if the allocation of Krishna waters is not denied."

Sri L. B. BIRJE.—(Marathi).

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ (ಮರಾಠಿ).—ನಾನು ಈಗ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಬೇಕು. ಆಲಮಟ್ಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹೊಣೆ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿದೆ. ಆಲಮಟ್ಟಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಲು ಮೊದಲ

ನಿಂದಲೂ ಒತ್ತಾಯವಿದ್ದಾಗ CPM bridge ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ, ಸಬ್‌ಮರ್ಷನ್ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೇಳದೆ ಗರ್ಡರ್ ಹಾಕಿ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದರು, ಈ ದಿವಸ ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗರ್ಡರ್ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. Labour charges, ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಚಾರ್ಜ್, ಇಂಥವೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ತನಕ ಖರ್ಚು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಪಂಥವನ್ನು ಹೇಳಬಾರದು. ಆಂಧ್ರದ ಸಂಗಡ ನಾವು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ, ಶ್ರೀ ಶೈಲ ಇವುಗಳಿಂದ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ first stage ಏನಿದೆ ಅದಾದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. Second stageನಲ್ಲಿ technical clearance ಬರಬಾರದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಟೇಜಿಗೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಇದ್ದು ಅನಂತರ ದೊರಕಿತು. ಈಗಲೂ ಸಹ ಮುಂದೆ clearance ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. Mr. Rao ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಮೈಸೂರಿಗೆ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಾನಿ ಮಾಡಿದವರು ಅವರೇ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He should avoid mentioning names.

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ.—ಅವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಸಮಾಧಾನವಿರಲಾರದು.

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅವರಿಂದ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂದು ನಮಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ.—ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆಯೇ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿದೆ.

ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ second stage ಕಟ್ಟಲು ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣ ಗೋದಾವರಿ diversion ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತೀರಿ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥ (businessman) ಇದ್ದ. ಅವನ ಅತ್ತೆ ತೀರಿಕೊಂಡಳು. ಅವನು ಬಹಳ busy ಇದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ತಾರು ಬಂತು ನಿಮ್ಮ ಅತ್ತೆ ಸತ್ತು ಹೋದರು. ಅವರ ಹೆಣವನ್ನು ಸುಡಬೇಕೋ, ಹೂಳಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಔಷಧಿ ಹಾಕಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇಡಬೇಕೋ, ಈ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಾರು ಬಂತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮೂರೂ ಮಾಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದನಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. Negotiations ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, technical clearance ಬರಲಿದೆ, foundation stone ಹಾಕಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಖರೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ನೀರಿನ ಪಾಲು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶರಾವತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು. ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ white paper ಹೊರಟ ನಂತರ 128 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪೋಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ 50-60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಏನಾದರೂ ಆಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ 128 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪೋಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ 'ಭರತ'ರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡದೆ ಇರಲು ಯಾರಾದರೂ ತಪ್ಪು ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು judicial enquiry ಮಾಡಿಸಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ದಿವಸದ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಸಾಮಾನ್ಯಾಡಳಿತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯ ರೈತನಿಗೆ,

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ)

ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಾಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನೇ, ಇವತ್ತೂ ಸಹ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದುವು, ಈಗ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಏಕೆ ಇನ್ನೂ ನೇಮಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ, ಇರತಕ್ಕ ಗುಮಾಸ್ತರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಈಗ ಆಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಸಬ್‌ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರೆ ಅವನು ರಿಟೈರ್ ಆಗುವವರೆಗೂ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಗಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ರಿಟೈರ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯೆಟ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸಬ್‌ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೌಕರಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಗ್ರ್ಯಾಜುಯೇಟುಗಳೂ ಡಬ್ಬಲ್ ಗ್ರ್ಯಾಜುಯೇಟುಗಳೂ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯೆಟ್ ಮಾಡಿರುವವರಿಗೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಪದವೀಧರರನ್ನೇ ಚುನಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರೆ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಸಬ್‌ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಿರುತ್ಸಾಹ ಬರುತ್ತದೆ. ತಾನು ಪದವೀಧರನಾಗಿದ್ದರೂ ತನಗೆ ಬಡ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ತನ್ನ ಅರ್ಹತೆಗೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಎಂದು ಆಲಸ್ಯ ಮನೋಭಾವ ಬಂದು ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಆಗಲಿ, ನನ್ನ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಮೂವತ್ತು ದಿವಸಗಳನ್ನು ಎಣಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಮನಸ್ಸು ಹುಟ್ಟಿ ಜನರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತ ತನ್ನ ವಿಷಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಸಬ್‌ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಇವರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಮೂಡಿಸಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಗ್ರ್ಯಾಜುಯೇಟ್ ಸಬ್‌ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಗಿ ಬಂದರೆ, ಅವನು ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೆ ಏನು ಬಡ್ತಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದು ಅವನಿಗೆ ದೊರಕುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಅವನು ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು, ಪೋಲೀಸ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ ಆಫೀಸುಗಳು ಟಪಾಲ್ ಆಫೀಸುಗಳಹಾಗಿವೆ. ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ, ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ರವಾನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಕಚೇರಿಗೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗೆ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ರವಾನೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆಯದು. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೇ ಪೋಲೀಸು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರ ಹುದ್ದೆ ಮತ್ತು ಕಚೇರಿ ಬರಿಯ ಖರ್ಚಿನ ಬಾಬು. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೂ ಜನತೆಗೂ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಿಂದ ಕಾಸಿನ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದರ ಔಚಿತ್ಯವೇನಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಇಂತಹ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನೂ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿಯ ವಿಷಯ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಯ ದಿನ ಬೆಳಗಿನ ಗೋಳಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನೂರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ, ಇದು ಎಲ್ಲರ ಬಾಯಲ್ಲಿಯೂ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ಇಂತಹ ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೆಂದರೆ ಇದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ವಿಷಯ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿನ ನೌಕರರ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಮತ್ತು ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ದೇಶದ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಲು ಸಹಾಯಕವಾದ ಈ ಮುಖ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡದೇಯಿರುವ ಧೋರಣೆಯಾದರೂ ಏನೆಂದು ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ತುಂಬಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಇಂತಹ ಪವಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಇಲಾಖೆಗೆ ತುಂಬುತ್ತ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಆಗುವ ಸಹಾಯವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು

ಬೇಗ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರ ಕಚೇರಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಟಪ್ಪಾಲು ಆಫೀಸು. ದೇಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಅಗಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ತಡವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕು. ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ತನ್ಮೂಲಕ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡದೇಯಿರುವುದು ಯಾವ ಲಕ್ಷಣ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೂರರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವೋ, ಎಷ್ಟು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇಶದ ಜನತೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ತೆರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಎಡೆಗೊಡದೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಮರಾಜ ಸೂತ್ರ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಂತೂ ಹೇಳಲಸದಳವಾದ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಬಂದರೂ ನಾಮ್ಕಾವಸ್ತೆ ಕಲಿತು ಅಲ್ಲಿಗೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಕೇಸುಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತನಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳೋ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೋ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಕೇಸುಗಳು ದಾಖಲಾಗಿರುವುದು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸತ್ಯ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಉಳಿದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ನೂರಾರಿವೆ. ಹದಿನೈದು ದಿವಸಗಳಿಗೆ, ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಹಿಯರಿಂಗ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆ ರೈತರನ್ನು ವಿನಾ ಕಾರಣ ತಿರುಗಿಸುವುದು ಯಾವತ್ತೋ ಒಂದು ದಿವಸ ರೈತನಿಗೆ ಕಾಹಿಲೆ ಬಂದು ಬಾರದೇಹೋದರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪಾರ್ಟಿ ಡಿಕ್ರಿ ಕೊಡುವುದು, ಹೀಗಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕಲು ಸುಲಭವಾದ ಮಾರ್ಗ ಈ ದಿವಸ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ತಡ ಇವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಬಾಹ್ಯಾಡಂಬರವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೇಜರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೊರೂರು ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದ ಹಾಸನ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಯಾವದೋ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಆ ಯೋಜನೆ ಬದಲಿಸಿ 14 ಕೋಟಿ ಇದ್ದುದನ್ನು 4 ಕೋಟಿ ಮಾಡಿ 22,000 ಎಕರೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಈಗ ಪ್ರಿಲಿಮಿನರಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಯೋಜನೆ ಬದಲಿಸಿ ತುಮಕೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಹಾಗೂ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಈಗ 22,000 ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುವುದು ತಪ್ಪು. ಹಿಂದಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ)

ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಹಾಸನ, ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. 7,000 ಬದಲು 11,000 ಟೀ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟೀ. ನೀರು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎತ್ತರವಾದ ಡ್ಯಾಮ್ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಅಂದರೆ ಹಾಸನ, ತುಮಕೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೆಲವು ಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀರು ದೊರೆಯುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ಮೊದಲೇ ಈ ಯೋಜನೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಎಲ್ಲ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಎರಡೆರಡು ವಿಚಾರ ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಹನೀಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಮಾದಪ್ಪಗೌಡರು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆ ಆಡಳಿತ ಹತೋಟಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಯೋಗ್ಯ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಥಾನ ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಿದರೆ ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅವರ ವಾದದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷತೆ ವಿಚಾರ ರಾಜ್ಯ ದೊಡ್ಡದು ಸಣ್ಣದು ಇದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಲೋಪ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಂತೋಷ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ತಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಇದನ್ನು ಕೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ರಿಟ್‌ಅರ್ಜಿಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಅಭಾವ ಮತ್ತು ಅಸಂತೋಷ ಇದೆ. ಹೆಡ್ ಆಫ್ ದಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂದರೆ ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೈ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದರೆ, ಹಾಗೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಡಿಸಿಪ್ಲಿನ್ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಕಾರಣ. ಸಿ.ಎಸ್.ಎಸ್. ರೂಲ್ಸ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕ್ರಮ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಷ್ಠೂರ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏಕೆ, ಹಾಗೇ ನಡಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ಬಂದರೆ ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ, ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಮೊದಲನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಮೂರನೇ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಟೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವು. ಕಳೆದ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 852 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕೈದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).— ಬರೀ ಕಾಗದದ ಮೇಲಿನ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಸಮಾಧಾನ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದರೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ನಿಜವಾಗಿ ಏನೆಂದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರಕಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

11-00 A.M.

ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೀಡಿಯಮ್ ಇರ್ರಿಗೇಶನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಮೂರನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು, ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, 19 ಕೋಟಿ 62 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೂರನೆ ಯೋಜನೆಯ 4ನೆ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು 6½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ (works)ಗೆ 561 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮೂರನೆ ಯೋಜನೆಯ 4ನೇ ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ 25-26 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಉಳಿಯುವ ಹಣ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಇದನ್ನು 3ನೆ ಯೋಜನೆಯ 5ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಈಗ ನಾವು ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಣ ಸಂಪೂರ್ಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು 11 ರೂಪಾಯಿಗೆ, 14 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ 25 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅರ್ಹತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇದೇ ಕಷ್ಟವಿದೆ. 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು 5ನೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ, ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾ ದುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್‌ರವರು ಕೃಷ್ಣ ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿನಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ನೀತಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ, ಅದು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದು, ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಬೇಕಾದುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲ ನೀವು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಬಿಡಿ, ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿಬಿಡಿ, ನಿಮಗೆ 1,250 TMCFT ನೀರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅಂದರೆ, ಬೇಕಾದರೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಈಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆಂಧ್ರದವರು 3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬರೀ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ 70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಈ 70 ಕೋಟಿ ಅಲ್ಲದೇನೆ, ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ನಾಗಾರ್ಜುನಸಾಗರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಶೈಲಂ, ಅವು ಗಳನ್ನು outside the Plan ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು 40 ಕೋಟಿ ಇಟ್ಟು, 4ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವದು 26 ಕೋಟಿ. ಅದರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇನ್ನೂ 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿಲ್ಲ 600 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ 3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿದರೂ 400 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ 600 ಟಿ.ಎಂ ಸಿ. ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ನಿಜವಾದ ಖರ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, 600 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದರೆ, 10 ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಸರಕಾರದ ಭಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ನಿಲುವು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಹಣ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತುತ್ತಾರೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳು ಬೇಕು,? ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇವೆ. ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ ಒಂದು ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ಆಕ್ಟ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರ. ಅದು ಡಿಫೆಕ್ಟಿವ್. ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಶನರನ್ನು ಮಾಡಿ, 4 ವರ್ಷ ಕೂಡಿಸಿದ್ದು, ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೋಸ್ಟ್ ಅಬಾಲಿಶ್ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ಆಕ್ಟ್ ಪಾಸ್‌ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು 4⅓ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳು; ಆ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ? ವರ್ಷಕ್ಕೆ 2¼ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಎಲ್ಲಿದೆ ಹಣ ಅಂತ ಸುಮ್ಮನೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೂತರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಹತ್ತಾರು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಆ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುವ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ)

ಪ್ರಯತ್ನ ಸರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ರೈಟ್ಸ್ ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಹಕ್ಕು ನಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಕಾದಾದಿ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಅಣ್ಣಾರಾಯರು ಹೇಳಿದರೆ; ಬಹುಶಃ ಅದರಿಂದ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅಷ್ಟು ದಕ್ಕುತ್ತವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಇತ್ತೀಚಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಕರ ವಾಗಿದೆ. ಆದರ ಬರೀ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿರವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಶ್ರೀ ಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಸರಿ. ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಆಗುವುದು ನಿಮ್ಮ ಸಪೋರ್ಟ್ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ. You support us unanimously to collect money.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿನಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು, ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಅನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸರಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಕಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮದ್ರಾಸಿಗೂ ಮತ್ತು ನಮಗೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಲೆಜಿಟಿಮೇಟ್ ರೈಟ್ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನ್ ಅಫಿಶಿಯಲ್ ರೆಸಲ್ಯೂಶನ್ ಇದೆ. ಅವಾಗ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಲಹೆ ಮೇಲೆ ಕಾವೇರಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನ್-ಅಫಿಶಿಯಲ್ ರೆಸಲ್ಯೂಶನ್ ಬಂದಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಸ್ಕೀಮುಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾರಂಗಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ್ದಿರಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಕಂಬದಕಟ್ಟ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು 18 ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ರೆಡಿಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಯೋಜನೆಗೆ 1 ಕೋಟಿ 20 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿ, 12 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಒದಗುವುದು. ಅರ್ಕಾವತಿ, ಹೇಮಾವತಿ, ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಯೋಜನೆಗಳು ರೆಡಿಯಾಗಿದ್ದು, ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ, ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೂ ಸೈಟ್ ಸರಿಯಾದುದಿಲ್ಲ, ಸ್ಥಳ ಸರಿ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಲ ಕಳೆಯುವುದು ಬಿಟ್ಟು, ನಿರ್ವಿವಾದವಾಗಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲವೆ. 1974 ರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೈರ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವತ್ತು ಉಳಿದ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ವಾಟರ್ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಜನರಲ್ ಪೂಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಮದ್ರಾಸು ಮತ್ತು ನಾವು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ, ಮೈಸೂರಿನ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ನಿನೊಳಗೆ ರೆಡಿಯಾಗಿವೆಯೋ ಅವುಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಅವಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಇವತ್ತು ನಾವು ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳಿಗೆ 5 ಕೋಟಿ, $3\frac{1}{2}$ ಕೋಟಿ, 8 ಕೋಟಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 3ನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ? 40 ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು, ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ದೊರಕಬೇಕಾದ ಪಾಲು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಹಣದ ನೀತಿ ಏನಿದೆ, ಅದು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು, ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಗಮನವನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವಾದ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹಣ ಎಷ್ಟು ಬೇಕು, ನೀರು ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ, ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ,

ನವಗೆ ಬೇಕಾದವರು ಅಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಯಾರ ಜಮೀನು ಮುಳುಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ಇಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ, ಅಂಥ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಬೇಕೊ ಅಷ್ಟನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ, ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳದ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ಚಾಡಿಚಿದ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಒಂದ ಅಭ್ಯಾಸ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸತತ ವಾಗಿ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ.

ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಪ್ರಗತಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಬೀಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈಗ ನಾರಾಯಣಪುರ ಅಲಮಟ್ಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರಿವರ ವ್ಯಾಜ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ನಾರಾಯಣಪುರ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ, ಹಣ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ, ಆ ಎರಡನ್ನೂ ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂದಾಜು ಏನಾದರೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಯಾವ ಅಂದಾಜೂ ಇಲ್ಲ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಕಾಲಿನ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಅಳತೆ ಮಾಡುವುದು, ನಾಲ್ಕು ಬಾರು, ಮೂರು ಬಾರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಈ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಈಗ ನೀವು ಮಾಡ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಶರಾವತಿಯನ್ನು ಷುರು ಮಾಡಿದಾಗ 27 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದು ಹೋಗಿ 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಮೊದಲು ಏನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅದಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆ ಏನಾದರೂ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಾ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೀವೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ. ಗೋರೂರು ಅಣೆಕಟ್ಟು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಮಿರ್ಜಾರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಷುರುವಾದುದ್ದು ತಮ್ಮವರೆಗೂ ಬಂದು ಈಗ ಆದರ ಎಸ್ಟಿಮೇಟನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ? ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ? ಹೊಸ ಹೊಸ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಗೊರೂರನ್ನು ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಲಿಲ್ಲ ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಅಭಾವ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ನೋಡಿ ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ, ಆ ಡಿವಿಜನ್ ಅನ್ನು ವೈಂಡ್ ಅಪ್ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ನಿಗದಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದರೆ—ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಬನ್ನಿ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಟೈಂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ—ಅದು ಖಂಡಿತ ವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ತಾವು ಬಂದು ನೋಡಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಚಾತಿ ಇಲ್ಲ, ಹೀಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಲಿ ಬಂದಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದು ಮುಂದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸುತ್ತಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾರಾಯಣಪುರ ಅಲಮಟ್ಟಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ವರ್ತಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೂ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಿ ನೀವು ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರು ತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇ ಕಾರಣವೇನು ? ಮತ್ತು ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದೂ ಕೂಡ ಅದು ಅಧಿ ಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು 6 ತಿಂಗಳು, ವರ್ಷ ಆಗಿ ಇನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳು, ವರ್ಷ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇರ ಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ—ಹಣದ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರದ—ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಳಗಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಥಾದ್ದು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು 12 ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಮಗಳೂರಿನ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂಗೆ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಆಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡೂ ಕೂಡ ಮಂಜೂರು ಆಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು

(ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ದಿವಸಗಳು ಕಳೆದಮೇಲೆ ಅದು ಹತ್ತೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ 29 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರು ಯಾರು ? ಮೊದಲೇ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತೇ ? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟು ವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಏನೋ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವುದು, ನಿಮಗೂ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಇರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹೋಟೇಲು ಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಮಜಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಮಜಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಎಂದರೆ ಏನು ಅಂತಹ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಅದು ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಎನ್ನುತ್ತೀರಾ ? ಇರಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಆಮೇಲೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪೇಪರ್ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ ? ಆ ರೀತಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ವಿಷಯ 12 ವರ್ಷ ನಿಧಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ? ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರೀ ಯೋಜನೆಗೆ ಎಂಟೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಸಾಗು ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ? ಇವತ್ತು ತುಂಗಭದ್ರಾದಲ್ಲಿ 10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಆಯಿತು ? ಅದಕ್ಕೆ ರಿಟರ್ನ್ಸ್ ಏನು ಆಯಿತು ? ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು, ಅವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕೆಲಸ ನಿಗದಿ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗಿದೆ, ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಆಯಿತು, ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಇವರು ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಂದಾಜು ತಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ? ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಅಷ್ಟು ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಚೈತನ್ಯ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದೀರೋ ಅಷ್ಟೇ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆ, ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಆದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹೂಳು ತುಂಬಿರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

[MR. SPEAKER in the Chair]

ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನಿರಾವರಿ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿಸಿದ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಕೆಲವು ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಎಂದರೂ ಕೂಡ ಮುಚ್ಚದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವೇನು ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿ ವಂತರು 26-27 ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಆಗಿದ್ದವರು ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದ ಗ್ರೇಡು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಸಿಕ್ಕದೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲೂ ಅತೃಪ್ತಿ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಅವರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದ ಹೊರತು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಯಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ತಲೆಕೆಳಗಾಗುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್‌ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದಿನಂತೆ ಮಾಮೂಲು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯ ದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ

ಅರ್ಜಿಗಳು ಜಾಗ್ರತೆ ವಿಲೇ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ನೀರಿನ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ—ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ತಾವು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Smt. MURARI KAMALAMMA (Hospet) [Spoke in Telugu].—

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್ (ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಮೂಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಭಾವನೆ ತಾರತಮ್ಯದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕೇವಲ ದಬಾವಣೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಜಬರ್ದಸ್ತಿನಿಂದ ಕೊಡಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—With regard to power, I wish to make the position clear. Whether Sharavathy should or should not be debated upon, the Leader of the Opposition said that he was reserving his observations on it, taking a unilateral decision; it might lead to certain complications. The understanding is that Sharavathy will not be discussed. If the members so choose, a separate day will be given later on at a convenient time.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—I am confining myself to three aspects, namely, major irrigation, minor irrigation costing more than 1 lakh and minor irrigation costing less than 1 lakh.

ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಬಂತಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎಂದು ನನಗೆ ವಿಷಾದವಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾವನೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಗ್ರಾಮೋಫೋನ್ ರಿಕಾರ್ಡಿನಂತೆ ಒಂದೇ ಮಾತು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ, ತಾವು ಅವರಿಗಿಂತ ಇವರಿಗೆ ದೇಶಪ್ರೇಮವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸೇವೆಮಾಡಿ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೇಶಪ್ರೇಮದಿಂದ ಹೇಳತಕ್ಕಂತಹ ಬಡವರಾದ ನಮಗೆ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಬಂದಾಗ ಆ ಭಾವನೆಗೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಒಂದು ನ್ಯಾಯವಾದ ಮತ್ತು ಲಾಯಕ್ಕಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು. ನ್ಯಾಯ ಎನ್ನುವುದು ಇಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿದೆ. ಬೆಂಕಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಗೆಯಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ, ಬೆಂಕಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಗೆಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೇಶವು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಅಷ್ಟು ನೊಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಹಂಚಿಕೆಗಳಿಂದ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಮೇಜರು ಹಾಗೂ ಮೈನರು ಇರಿಗೇಷನ್ನು ಬಾಬುಗಳಿಗಾಗಿ, ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹಂಚಿರುವ ಮೆಮೊರ್ಯಾಂಡಂನಲ್ಲೇ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನಿಂಗು ಸ್ಕೀಮುಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮೇಜರು ಇರಿಗೇಷನ್ನು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗಾಗಿ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣದ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ನಮಗೆ ಒಟ್ಟು 5 ಕೋಟಿ 57 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಇದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾತ್ರ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪೇ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲೂ ಆಗದೆ ಇರುವಂತಹ ಎಲ್ಲ ಜನರನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಸುವಂತಹ ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಹ ಇಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭಾವನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೇದು, ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಒಂದು ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ನಮ್ಮ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಪೇಪರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡೇ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಒಂದು ಪೇಪರಿಗಾಗಿ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡೇ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ವೆಚ

(SRI K. S. SURYANARAYANA RAO)

ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರೊವೈಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಮೂರರಷ್ಟು ಬಾಕಿ ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲ ವಿವರವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ (ಮದ್ದೂರು).—ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೇಜರು ಇರಿಗೇಷನ್ನು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗಾಗಿ 5 ಕೋಟಿ 57 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೆ 44 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಇತರ ಬಾಕಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

Sri V. S. PATIL.—On a point of order, Sir. When Mr. Suryanarayana Rao was addressing this Hon'ble House, one member from the Congress Party gesticulated in such a manner that I do not think it is in accordance with the diginity and decorum of this House. Can any member gesticulate or utter such words when another member is on his legs ?

Mr. SPEAKER.—I would require a little clarification. Did the Hon'ble Member here the words and if so, what are those words?

Sri V. S. PATIL.—I did not hear those words.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member Sri Suryanarayana Rao will proceed.

Sri V. S. PATIL.—I could not exactly understand what words the Hon'ble member said.

Mr. SPEAKER.—Now I will give a ruling. I have given very serious consideration to the point of order raised. It (the gesticulation) might have been raised just by way of recreation. I was reading something else and I cannot be expected to observe the gesticulations of the members who are not on their legs. So far as the words are concerned, they being not very clear, I will reserve the ruling. But I would say no Hon'ble member should interrupt when another Hon'ble member is participating in the debate.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇಂಥ ಅಂಕೀ ಅಂಶಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೇಜುಗಟ್ಟಲೇ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ದಿನಗಟ್ಟಲೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಐಟಂಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ, ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಾಗತಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಇಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಪ್ಸಾಗಿದೆ, ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬಾಬಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಒದಗಿಸಿದ್ದ ಕಡೆ 3 ಲಕ್ಷ ಹೇಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಲು ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮುಂದೆ ಬರಬಾರದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಒಂದು ಸರಿಸಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನೀಗ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕನಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂರರಷ್ಟು ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೇ ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ಇಷ್ಟು ದುರ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ, ಧರ್ಮವಾದ್ದಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪವರ್ ಅಂಡ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ಮೇಜರ್ ಅಂಡ್ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಈ ಮೂರು ಬಾಬುಗಳ ಅಂಕೀ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲೇನೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಲಿ, ನಾನು ಆಗ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ:—ಇಂಥಾ ಒಂದು ದುರ್ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅವಕಾಶ ಕೊಡತಕ್ಕವರಲ್ಲ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ—ಕರ್ಣಾಟಕದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಕನ್ನಡ ಚಲನ ಚಿತ್ರಗಳ ಬೋರ್ಡ್ ಅಳಿಸಿದಂತಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಸಿನಿಮಾ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಚಲನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಮಾಪಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಿರುಕುಳಗಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಯಾರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಉದಾರವಾಗಿ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಒಂದು ಸ್ಟುಡಿಯೋ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೀಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಮಾಡುವುದೇನಂದರೆ: ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಖಾಸಗಿಯವರು ಮುಂದೆ ಒಂದು ಈ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri S. NIJALINGAPPA.—I would request the Hon'ble Member to give me a note about it and discuss it with me.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—I have prepared a note and I will give it to you. ಇಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ, ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನನ್ನ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರ ಮುಂದಿಡಬೇಕಾಗಿರುವುದೇನೆಂದರೆ: ಈ ಅದರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸಸ್ ಐಟಂನ ಕೆಳಗಡೆ ಎಂಟರ್‌ಟೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸಸ್ ವಿಚಾರ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಬೇಡ, ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಚಲನ ಚಿತ್ರೋದ್ಯಮ ಏತಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾನೀಗ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ನಿರ್ಮಾಪಕರಿಗೆ 5 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಥವಾ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಬೇಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಉದ್ಯಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—We have reached a state where it should be discussed and I am sure the Hon'ble Member will lead the deputation.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—If people come to me, I cannot say No to them. But they themselves will go to the Chief Minister and discuss with him. ಈಗ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ: ಅದೇನೆಂದರೆ—ನಮ್ಮ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು : ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರೂ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದಾಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗ ನಾವೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದ್ದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ಅವರು ಇಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಟರನ್ನೂ ಅನಲೈಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದೇನಾಯಿತಂಬುದೇ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಸಚಿವರು).—ನಾನು ಅದನ್ನಾ ರೀತಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದಾದರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಯಾವ ದರ್ಜೆಯವು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸೆಲ್ಲರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಒಂದು ಸ್ಕ್ವಾಡನ್ನೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಇಂಡಿವಿಜುಯಲ್ಲಾಗಿ ಯಾರ್ಯಾರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಲು ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅವರಿಂದ ಆ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ, ಈಗ ಆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಯೂ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಇನ್ನು ಈ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಷುರುವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ರಾತ್ರೋ ರಾತ್ರಿ ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದು ಆ ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹಾಗೊಂದು ವೇಳೆ ಕಟ್ಟಡ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಡ್ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ವರ್ಕ್ ನಡೆದಿದೆಯೋ, ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುವನ್ನು ರಿಸರ್ಚ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದೆಲ್ಲಾ ಪತ್ತೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪವರ್ ಅಂಡ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಸೂಪರ್ ವಿಷನ್ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಣ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಣ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರೂರಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂರ ತೊಂಬತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಪವರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನದಾಗಿದೆ.

12-00 NOON.

ಅಂದಮೇಲೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ತಪ್ಪು ಇದೆ? ಬಡ್ಜೆಟ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ತಪ್ಪು ಇದೆಯೋ, ಸ್ಕೀಮು ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ತಪ್ಪು ಇದೆಯೋ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರ್ಜಿನ್ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಆ ರೀತಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮ್ಯಾಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಕಮ್ಮಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅವರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅರ್ಧ ಹಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಹಣವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಕೆಲವುಕಡೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡನ್ನೂ ಓದಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ. A provision of Rs. 336 lakhs had been made to electrify 700 villages. As against this 789 villages were electrified thus exceeding the target. An amount of Rs. 154·95 lakhs was spent on scheme.

Sri B. D. JATTI.—You are reading second part of the Budget speech. First part ನೊಳಗೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸುವ ಕಡೆ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ, ಹೀಗೆ ಒಂದಕ್ಕೆರಡರಷ್ಟು ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡುವುದು, ಒಂದು ಕೋಟಿ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡುವುದು ಏತಕ್ಕೆ? ಇದನ್ನು ಅವರ ಆಲೋಚನೆಗೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ತಪ್ಪು ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಅವರ ಮೇಲೆ ಈ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ ಹಣ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ನಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೇಜರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗ ಹಾರಂಗಿ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಸಹ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹಣ ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಾಸಗೀ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಆಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು ಕಡೆ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣಕ್ಕಿಂಥ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿ ಎಷ್ಟೋ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು. ಅದು ಬೇಡ, ಇದನ್ನು ಯಾರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಯಾರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು ಯಾರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಇವರು ಒಳಗಾಗಬಾರದೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬಾರದು. Without foundation ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತಡೆಯಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು

ಇನ್ನು ಹಾರಂಗಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಾಕಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೈಸಾ ಸಹ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಂದಿಗೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಾವೇರಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಹದಿನೆಂಟು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಿಲ್ಲ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರೊಪೋಸಲ್ ಆಗಿ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ತಯಾರಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. 1974 ರೊಳಗೆ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಿಂದ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಶರಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚರ್ಚೆ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈಗ ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶರಾವತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವಾಗ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ವೈಟ್ ಪೇಪರ್ ಹೊರಡಿಸಿದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಖಂಡತವಾಗಿ ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಇದನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ವಾಸ್ತವಾಂಶ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಲವತ್ತೈದು ಲಕ್ಷ ಹೋಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಪ್ಲಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎಸ್ಟಿಮೇಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಆಗಿರಬಹುದು. ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಈಗ ಒಂದು white paper ಹೊರಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಕೇವಲ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಂಕೆ, ಅನುಮಾನ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಶರಾವತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನರ ಸಂಶಯ ನಿವಾರಣೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಆ ಒಂದು ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಇವರು ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† **Sri V. S. PATIL** (Belgaum I).—The subjects discussed today are much more important than what we have already discussed.

Mr. SPEAKER.—I believe the Members that he was not present. We have discussed very many important things in his absence.

Sri V. S. PATIL.—I consider it more important because we have to raise loans and then invest them. Before we raise loans, and invest these amounts on those irrigation schemes, we have to see that we get adequate return at lease to cover up the interest which we are to pay to our creditors. Uptill now our experience is not satisfactory. We have invested hundreds of crores on irrigation. We have passed a law for recovering at least a fraction of it by way of betterment levy. But it has not been implemented as yet even though six years have elapsed. Such experience must be taken into account before we take up other works. Especially I feel Sir that before we take up these big projects, we must see from two point of view. The first is whether the people who are to be benefited really require them or whether they can pull on for some more years without these projects. I can say, Sir, that so far as our district of Bijapur is concerned, it is not possible for them to wait because it is a district which is famine-stricken for hundreds of years and those people must get irrigation facilities even though adequate returns may not be coming forth. That is the first point that we have to take

(SRI V. S. PATIL)

into account. For that purpose, our Government have investigated two schemes of Krishna River. The first is Almatti and the other is Narayanapet. Narayanapet scheme is not going to benefit in anyway the district of Bijapur. In this district when it formed part of Bombay area, we know, definitely out of every three years in one year at least there was famine. The land is very fertile and if irrigation facilities are made available, I think, Sir, we can not only grow and get gold out of that soil, but much more than that. It appears there are some pulls and influences that are coming in the way of taking up this Almatti scheme early. It is said, Sir, I have received a communication from a political party from that party and according their version, even Mr. Ashok Mehta, Vice Chairman of the Planning Commission is not inclined to grant Almatti scheme in preference to Narayanapet because some of the influential persons......

Sri S. NIJALINGAPPA.—May I clear the point? Please do not make any allegations. I will clear up matters. Mr. Mehta referred to an opinion already expressed and he has simply repeated what was there in the Planning Commission books, and nothing more. It was not his personal opinion. I am sure, they are going to review their opinion.

Sri V. S. PATIL.—My only requeet is that no influence should come in the way of implementing such good schemes which are going to benefit famine-stricken areas of our State. That is my only contention. That is why I should like to suggest that the people of that area should not be forced to take recourse to Satyagraha etc. They should be given full assurance that Government is going to undertake this and they are bent upon completing the scheme. That is why I should like to say that the Government must make the position very clear not only here but to the people residing in that area. That is most important. The second thing which I should like to say is, that when we take these schemes, as I have always contended, we must make a thorough investigation of these big schemes and take only those which are commercial. Non-Commercial heading should not be there. Non-commercial schemes are always drawn upon our finances and our financel position cannot cope with the work of non-commercial schemes. Whatever has been done in the past is a different matter. But at least for the future, we must be guided by the principle that we will get adequate returns from these big schemes.

Mr. SPEAKER.—What about roads?

Sri V. S. PATIL.—That is a different matter, because without roads there cannot be any speedy communication between various parts of the State. Roads in a way are to be treated as Commercial because without roads no country can develop. As I said on several occasions, in foreign countries, there is no speed limit for vehicles, but here it is the reverse. We have put up boards saying 'speed limit 10 miles' and so on If we have to advance, we must have good roads and speedy traffic. Then alone, we can progress satisfactorily. Otherwise, if one particular

industry is developed in one part of the country and if we do not distribute its products to other parts, then that industry would not thrive. It is quite essential that means of communications are increased rapidly in the country. That is not the case with irrigation. In irrigation we expect a return from those who are benefited. Otherwise, what is now happening is, if I am in the Congress Party, if I hold some influence, I will see that my constituency is benefited at the cost of others. That should not be the policy. That is why I should like to suggest that as far as possible only commercial irrigation schemes should be taken up except in the case of those tracts which are famine-stricken, some concession will have to be made for those people. That is why I should like to request the Government to see that every pie of our treasury is spent on works which will be beneficial and which will give some return to the Treasury. Otherwise, we will go on raising the loans and ultimately I do not know what is going to happen. Already our Finance Minister said that he has to raise some loans now during this year, that is, next year to pay back the interest and some instalments of the previous loan. This will be rather absurd. If we go on raising loans to pay previous debts, then there will be no limit. That is why I should like to suggest that we must try to find out such schemes which will give good returns to the country and to the State. With regard to General Administration I think the Government are doing something but it is not satisfactory as yet. Papers and files with the Secretaries and their Assistants do not move repidly. On several occsions, I have said that no file shall be kept on the table of the Secretary or Under-Secretary or Superintendent for more then a prescribed limit. In Bombay, there is this rule that in the Secretariat when a paper or a file reaches the Secretariat, it must be disposed of within one month. Otherwise the persons concerned will be taken to task. Every Secretary is also afraid to see that any file of his. Department is kept for more than a month. If a file is to be kept for more then a month, he will have to give an explanation why those files are detained. Such a system must be followed here also.

Sri B. D. JATTI.—It is followed here also.

Sri Sri V. S. PATIL.—I do not know. Some of my friends said that when they approached the Secretaries, in some cases the papers themselves are not traceable.

Sri B. D. JATTI.—If my friend yields, I may say that I was also in Bombay. Here we have got an organisation and Methods Department. Every month statistics as to what are the total number of files disposed of by all the Under Seceretaries deputy Secretares including the Chief Minister is sent to all the Ministers. We will know what is the disposal and what is pending. What was followed in Bombay is being followed here also.

Sri V. S. PATIL.—I thank the Hon'ble Minister for enlightening m on the method that is being followed and for the improvements that are being carried out but at the same time, I would like to suggest that it might have been done here, but what about divisional Officers, District Officers and Taluk Officers ? This system must go down up to the taluk

(SRI S. V. PATIL)

office. Otherwise, it will be rather difficult for the Government to have speedy disposal of cases. There is great grumbling about inter-State seniority. It has not been fixed even thouh 7 years have elapsed. This is causing some anxiety and some dissatisfaction amongst the servants of several Departments. This also has to be looked into and a speedy remedy which will be beneficial to all and which will not do injustice to anybody must be found out by the Government. Now several heads of departments are trying to push up their own persons to higher posts in the name of temporary arrangements. This is creating some sort of distrust and distress in the methods of those who are entitled to higher posts. So, I should like to request the Hon'ble Chief Minister to see that no injustice is done to anybody who is serving in the State, whether he comes from Bombay area, or Hydarabad area or Madres area or old Mysore area.

We should give up these terms—old Mysore and new Mysore. We must treat them all equally and must evolve some process by which justice will be done to all so that they may have full confidence. When we came here, we received several representations from several branches of administration alleging that injustice is being done, because they come from Hyderabad area or Bombay area. This sort of a feeling is not good for administration.

SRI C. J. MUCKANNAPPA (Sira).—Is it your contention that the old Mysore officials have received justice ?

SRI V. S. PATIL.—I have not said it and I am not expected to go so deeply into the matter. I don't recognise old and new Mysore.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—It is convenient to him.

SRI V. S. PATIL.—I am not prepared to adhere to the view that there is old Mysore and there is new Mysore. It must be wiped out and that can be done only by uniformity of law by which these servants will get adequate and equal treatment at the hands of the Government.

Then, the last point which I should like to bring to the notice of Chief Minister, who is dealing with this irrigation, is regarding one small—it is not a small irrigation scheme which is taken up in Belgaum District. The submerged land will be 10 to 12 thousand acres from which we are getting paddy—about $1\frac{1}{2}$ lakhs bags of paddy. Such fertile land is to be submerged and that water is proposed to be given to a dry area where there is sufficient rain—the area is not a famine stricken area—in Bylahongal taluk, where they want to start a sugar factory and to facilitate them, this dam is proposed to be constrcuted. By this, there will be no adequate return at all. On the contrary, the compensation which the Government will have to pay for fertile lands that are to be submerged will be enormous and it will affect the minority community, *i.e.*, the Marathi people, who will be affected by the submersion of about 12 thousand acres of land. People will be rendered

homeless and it will create some sort of bad feeling in their minds. I should like to request the Government to think to consider all these points before they embark upon such a scheme.

†Sri GANJI VEERAPPA (Harihar).—Mr. Speaker, Sir, by now, we have come to know that to improve the economic prosperity of our State, there are only two ways. One is industrial progress and the other is progress in the irrigation sector. We are happy that after all the State has come into being. The problem of sharing water from Krishna and Godavari has been effectively put fourth before the Planning Commission. So far we have not been able to secure our due share. They have admitted tentatively that we are entitled to 60 TMCFT of water. There has not been any backward move about this. All of us know that it is the decision we have to await. In the Gulhatti commission allotment of water had been provisionally made and the Government of India have made it abundantly clear in this regard. The criticism is that we are merely negotiating—negotiations and negotiations. I would ask that if it is not negotiation what other way have we? Mr. Anna Rao said that the State Government has not taken this matter to the Tribunal. He knows much more than myself that the State Government has no right to take this matter to the tribunal. It is the Government of India alone, under the present legal position, that must take the matter to the tribunal. Let me also make it clear that it is the Government of Mysore that first represented to the Central Government to refer this matter to the tribunal. In fact, after we took up this matter, the other State like Maharashtra represented to the Central Government. If a reference to the Tribunal has to be made, the legal position is that it is the Government of India that should refer it to the Tribunal. Therefore, negotiations are absolutely essential. If negotiations fail, then we will have to think of referring the matter to the Tribunal. Let me tell my friend Mr. Anna Rao......

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—Then we will have to live in hope.

Sri GANJI VEERAPPA.—We all live on hopes. We cannot refer the matter, as the legal position is, to the Tribunal. We cannot go to the Supreme Court. Then, what other course is open? Negotiations are absolutely necessary. We all know that negotiations are going on at all level. Let the State Government put fourth more effective efforts, because injustice has been done in allocation of water. But for the fact that the State has become big, it would not have been possible for us to put fourth an effective voice in such matters. My friend Mr. Madappa Gowda has been harping upon the idea that old Mysore must become one and the integrated parts must become one, and to him I would say, if our State had not become big, our voice in the Centre would not have been effective, and we would not have some of the big schemes for irrigation and power, like Sharavathi, and we would not have perhaps been able to get more help. Today, what a big and good atmosphere we have? I come from old Mysore and I know what Mysore administration was, and less said the better. In fact, we will be happy if the present State is still enlarged. Our outlook will be broad and our

problems will be big and our scope of improvement will be doubly more. Let me tell my friends who are still thinking in the old way—let us forget. We are living in a big State with vast natural resources, harbours, etc. Where was the scope for a harbour in old Mysore? Today we have scope to develop our trade and commerce. We have got resources to improve our big industries and today we can think of big problems. Let us not think of going back. If there are differences between us in the matter of doing justice to Government officers there are proper legal and constitutional methods of settling them. They are not so big. My friend Mr. Madappa Gowda was referring to our mode of habit, mode of food, etc. Food is different. Take Madras for example. In one district they eat rice and in another district they eat jawar. This is not a difficult matter which should trouble us. If in Bangalore, people are accustomed to eat ragi, in Davangere, we are accustomed to jawar.

In the old State itself we were not taking the same uniform food and because there is one State it need not be that we should take one kind of food. Sri Madappa Gowda said that the food habits and other habits differ and so our State cannot be one. Let us forget it; let us think of the future. Our State has got a bright future with all its resources and let us think of improving the State. There has been so much of emotional integration and perhaps with ten years nobody will think of these problems. Suffice it to say, it is good that the State has become big and today our status is really very big and in spite of it we feel that Mysore's claims are neglected by the Centre. If we forget our differences and approach the Central Government unitedly, we will achieve more. I go to the extent of asking our Maharashtra Akikaran Samithi friends to be with us.

SRI B. P. KADAM (Karwar).—Is that meant to throttle us?

SRI GANJI VEERAPPA.—We want you because you are good people

Coming to the Demand, we have got the lowest percentage of irrigated land; it comes to 7 or 8 per cent and let us think of improving it instead of talking about matters which won't help us or bring us nearer to our goal. The figures reveal that in the three Plans although provision was for spending Rs.226 crores over the big irrigation projects, we have been able to spend only Rs.83 crores and the spillover schemes in the Fourth Plan will require Rs.116 crores for their completion. If we take up fresh works, we will require at least Rs.163 crores. This together with Rs.116 crores comes to Rs.27 crores This amount will have to be spent before 1975 to utilise 600 T.M.C. of water from Krishna and utilise the waters available from Cauvery. This works out to an expenditure of Rs. 30 crores every years. Today we are in 1663 and only 11 more years are before us. The Government of India have told us: "You utilise 600 T.M.C. which is given to you and if you need more we will consider." So, the last word is not said on this

water dispute. Even the clarification issued by the Minister for Irrigation at the Centre has made this point clear. So, the door is still kept open for further negotiations. If Godavari waters are diverted, we are going to get 1000 T.M.C. So, our Government must make efforts to persuade the Centre to see that the Godavari waters are diverted.

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—That is a fond hope.

Sri GANJI VEERAPPA.— In fact, life itself is a question of living on hopes. Let us persuade the Centeror let us attempt to take the matter even to the tribunal I am sure our case is strong. If we get an additional 500 T M.C., our problem will be solved. With regard to the works to be completed and fresh works to be taken up before 1975, we require nearly Rs. 279 crores; but where is any provision made for that? At the rate at which we are going ahead, we are spending Rs 5 to 6 crores per year on irrigation. I am sure we are not expected to spend Rs.279 crores within the next 10 years.

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—Because we cannot spend we are foregoing water.

Sri GANJIVEERAPPA.—My object was to impress upon the Government and the Hon'ble Members of this august House to think about this matter seriously and make the Government provide more funds, at least Rs.10 crores every year, so that our goal of spending Rs.300 crores before 1975 will be reached. After that, we will lose our rights. And according to our calculations, we will not get more than 20 per cent of our lands irrigateed even after spending so much.

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—The Andhra Government is getting Rs.12 crores for irrigation whereas we are getting only 6.6 crores.

Sri GANJI VEERAPPA.—Let us try to get more money from the Centre. We have got our Chief Minister who can influence the Central Government.

There is a scheme under contemplation by the Government for the diversion of the Egachi River in Hassan District to the Vedavati valley in Chitaldurg District. If we spend Rs.6 to 7 crores, we will be able to irrigate 50,000 to 60,000 acres. Part of it is in Hassan District and part of it is aird area in Chitaldurg District. It is very necessary scheme and with minimum expenditure we will be achieving maximum results. The Government may take early steps to see that the scheme is completed and included in the plan itself so that the work may be taken up.

12-30 P.M.

At the same time there is one anecut called the Davagalagiri pick-up in which the Government have spent nearly Rs.3 lakhs. Since then, the estimate had to be revised. I am told that if this pick-up is completed it will irrigate about 10,000 to 15,000 acres in Bellary District. so I suggest that the work may be completed soon. The work was in progress, but it was recently stopped. I do not know what prompted the Government to stop this. Early steps may be taken up to see that this work is completed soon.

(SRI GANJI VEERAPPA)

A lost of discussion has taken place herewith regard to sharvathy. My friends here have said that certain matters will have to be referred to a judicial enquiry. I am not in agrement with that. When once you start judicial enquiry, further progress in the project work will stop because the engineers and contractors will be engaged in preparing their statements.

MR. SPEAKER.—I thought that the matter had been left over. Perhaps, the hon'ble member was not persent when it was decided He comes here for fleeting moments and does not know what is happening here during his absence.

Sri GANJI VEERAPPA.—Then, Sir, with regard to minor irrigation works, so many works being taken up. Let not the water utilized for minor irrigation works be a part of the water allocated to us because thisis notout of the Krishna water allocated to us and this does not come under any schedule. This is from the water that we get from rainfall.

Sri G. V. GOWDA.—Who suggested that?

Sri GANJI VEERAPPA.—I do not know whether it was included in the calculation of Sri Anna Rao.

If there is any mistaken impression that the water used for minor irrigation should also be included, I submit that this is not the water to be calculated against our water allocation from the Krishna basin.

Sri G. V. GOWDA (Palya).—Sir, so far as 'Other taxes and duties' are concerned, we expected that there would be an enormous increase because we had adopted certain amendments to the Entertainments Act, the Betting Tax Act and certain other Acts. But I see only an increase of 10 percent in the receipts from 'Other taxes' which is not consistent with the hope given to this House. So far as establishment charges for the collection of these taxes are concerned, there is a rise of 40 percent. I would request the Finance Minister to see that the recovery position is made quite clear and see that these taxes are collected. Under the Mysore Building Tax Act the Minister had expected to collect Rs. 20 lakhs in 1964-65. We hear that there has been so much agitation against this particular tax. Unfortunatcly, the recovery of this tax is entrusted to local bodies and we have been hearing that resolutions have been passed by the Mysore Municipality and the Bangalore Corporation that they would not resort to the collection of this tax. Such being the case, I am afraid whether it would be possible to realise anything at all under the Mysore Building Tax Act this year. So I suggest that some drastic step may be taken either to repeal this Act or to see that the tax under this Act is recovered since the Government has entrussted the recovery of this tax to the municipalities and local bodies.

Sri B. D. JATTI.—There was a meetting in the Office of the Minister for Municipal administration where we invited all Presidents and Secretaries and all of them dicussed and agreed to recover this tax. They only asked for 10 percent collection charges which we have agreed to pay. In some cases even if it comes to 11 or 12 percent we are prepared to consider.

Sri G. V. GOWDA.—It is not a question of our giving more percentage, but they must have a mind to do it because there is an agitation against the levy of this tax. So I request Government to see either this is implemented fully or some relief is given in view of the agitation against this tax.

As regards other taxes, if the sales tax had not been replaced the excise duty, in many cases we would have derived nearly Rs 3 crores. What we are getting under additional excise duty is only Rs. 1.69 crores. So the Government must see that the divisible pool is enlarged and the percentage of allocation is increased. Otherwise we would not be able to get 56 per cent of what we would have been entitled to. The matter may be taken up seriously with the Centre because we are suffering.

So far as major and medium irrigation projects are concerned, I must say that the progress is very slow. If we see the figures furnished by the Finance Minister, during the first plan we took up 11 projects and spent nearly Rs. 37.28 crores. During the second plan another 14 projects were taken up, making altogether 25 projects at the end of the second plan. During the third plan they took up another 11 schemes and another 27 projects are to be taken up. The money earmarked for these projects is nearly Rs. 228.69. If we see the position, we have spent nearly Rs. 63.97 crores by the end of the second plan and by the end of the third plan we would be spending another Rs. 40 crores. Altogether we would be spending nearly Rs. 104.63 crores by the end of the third plan. We want Rs. 103 crores more in order to complete all these projects that have been started from the first plan. I do not know whether we would be able to find this money and complete these projects. Then we have got to take up more projects during the 4th, 5th and 6th plan periods. Unless some determined efforts are made to find out the required money and to complete them within time, there is no scope for Government to exploit the additional resources available in the State. So far as my taluk is concerned, there are some perennial sources like small rivers where the water could be exploited to the benefit of the ryots. According to the answer furnished sometime ago we have about five medium size irrigation projects costing about 170 lakhs and these projects would bring under irrigation about 40,000 acres. On more than one occasion the Hon'ble Chief Minister promised that there is need to take up one or two irrigation projects in that area. I understand that in respect of two projects, reports are ready. Therefore, I am taking this occasion to urge on the Government to take up these projects. If we take up medium irrigation projects, we could spend less money and they could be completed before the end of the Third Plan itself, and an additional acreage could be brought under irrigation. I request the Hon'ble Chief Minister to take suitable action to take up these projects.

In respect of general administration, if the expenditure incurred during 1963-64 is compared to the accounts worked out during 1962-63,

(SRI G. V. GOWDA)

can be seen that it has increased by hundred per cent. In the overall picture, there is increase in the establishment and other expenditure by 33 1/3 per cent and in the Secretariat and attached offices there is an increase of 40 per cent. In respect of ministers, I am sorry to state that during 1963-64 the expenditure was 6.58 lakhs and during 1964-65 it is anticipated to spend about 12.94 lakhs. There is nearly cent per cent increase. So, I request the Hon'ble Chief Minister to see that as far as possible all wasteful expenditure is avoided. The people have been expecting that efficiency of the administration would be increased and all wasteful and infructuous expenditure would be avoided and red tapism set at naught. But we are sorry to state that things are going on in their own way. We have got to see that the people of the State derive physical benefits and benefits of other nature commensurate with the money we spend year after year. I do not like to say anything in respect of general administration excepting expressing the hope that efficiency would be increased and attempts are made to remove all irregularities.

So far as Demand No. 43 is concerned, we can see that for 1962-63 for productive works, the income derived is 22.18 crores and for 1964-65 it is less whereas in respect of unproductive works we have spent 30.8 crores and we hope to spend 42 crores; so there is actually increase in respect of unproductive works. Even under Capital Outlay, irrigation, navigation and embankment, we are spending less. The Hon'ble Member Sri Ganji Veerappa was telling that efforts must be made to secure more finance from the Government of India. That is the intention of this House also. Somehow we have to make out a case before the Finance Commission when it is constituted. The State of Andhra is paid 12 crores as ad hoc grant while we have been getting 6.7 crores for the last three years. I do not know why the Finance Commission did not make any recommendation in respect of this State in the matter of increase in ad hoc grant while Andhra and Kerala have got it. In fact I feel we are justified and entitled in asking for more money because of the enormous problems that this State is facing after the reorganisation of States. The regional imbalances are there and we must remove them. The Government of India must be convinced that there is need for enhancing the ad hoc grant under the provision of the Constitution from 6.7 crores to 10 crores. I am glad our Chief Minister has voiced the opinion that all projects costing more than 10 crores must be financed by the Government of India. That is a good suggestion. If that is done we will be in a position to utilise all the waters before 1974. Just because we are not able to spend out of the funds of the State it does not mean that more water that we are entitled to, will not be due to us. That kind of argument is not tenable. Therefore I am suggesting that in respect of big projects, even in respect of Sharavathi, they should be financed outside the Plan money and we have to urge this aspect before the Finance Commission and the Government of India. There was a programme costing Rs. 40

crores which was submitted to the Government of India. I do not know whether it is agreed to. If that is done really we would be in a position to spend this 130 crores because all the projects that were started during the Plan could be completed and money spent provided we are helped in that way and not otherwise. Uptill now we are able to spend only 18 crores and it may be due to want of funds. But the fact is there ; we are able to spend only 22 crores for this year provided we have money. Therefore all those projects which cost more than 10 crores must be financed by the Government of India and our Chief Minister must see that he gets all help and assistances so that our irrigation potential could be developed.

I do not want to take much time of the House except to say that in respect of minor and medium projects, the Government must give more attention because they can be completed within the scheduled time, areas be brought under cultivation and benefits conferred on the ryots. They also involve less money. From that point of view it is desirable to give more attention for the medium projects wherever possible and wherever project reports are ready. I request the Hon'ble Chief Minister to give more importance to the projects that come under medium size, whether they be under Cauvery or elsewhere and see that more area is brought under irrigation. Unless that is done we will not be able to utilise the water available at present. If Godavari waters are diverted to Krishna, what is the enormous cost. In fact, the Government of Mysore should ask for the contribution of the fifty percent of the cost to be incurred, provided the water is diverted from Godavari to Krishna. Without diverting that water if Nagarjunasagar and Srisailam are constructed, we will not be able to get our due share, because they will have already utilised the water. Government must impress on the Government of India that they have to agree for diversion of water from Godavari to Krishna. Then we will be having surplus water to utilise the same whenever we like. Our Chief Minister, at one time told us to a question whether the Government of India has taken a decision in respect of diversion of Godavari waters to Krishna that we have not heard the decision of the Government of India as to whether they have agreed in principle. This point has got to be clarified and the Government of India views must be made known. It is desirable in the interests of Andhra and Mysore that the principle has got to be accepted.

I request the Hon'ble Chief Minister to kindly get the project reports of Gundal and Doddahalla of Kollegal Taluk and see that they are taken up in 1964-65 and completed. We have been requesting the ryots to contribute in advance and that is being done. We hope to raise about five to ten lakhs and deposit the same in the Government. Meanwhile, I request the Chief Minister to help that backward area, because nothing has been done so far as irrigation is concerned. In respect of other matters, I do not deny that something substantial is done. I request that at the least the two projects in Kollegal Taluk may kindly be taken up and they may go ahead.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಭೈರೇಗೌಡ (ಯಶವಂತಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ದೇಶದ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಮಹತ್ತರವಾದ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ಈ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಇವನ್ನು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕಾಲ ಆವಧಿಗೆ ಒದಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಮಾತ ನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದರೂ ಕೂಡ ನೀರಾವರೀ ಯೋಜನೆಗಳೇ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ತಳಹದಿ, ಅದೇ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಇವತ್ತು ನೆರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಾದ ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರಾಂತಗಳವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಸಹ ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ನಾವು ನೇರವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗದೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕೈಗಾರಿಕೆ ವಗೈರೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೋದದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳಷ್ಟು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶರಾವತಿಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಅದು ಹಿಂದೆ ಎಂಥಾ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾವು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಒರಿಜಿನಲ್ ಸರ್ವೇ ಮಾಡಿದ ಸರ್ವೇಯರುಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಾರರೂ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದವರು ಯಾರೂ ಸಂತೋಷಪಡದೇ ಇರಲಾರರು. ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಮತ್ತು ದೇಶಪ್ರೇಮಿಗಳು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ, ಅವರು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ಬಹುಶಃ ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆ ರೀತಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟದ್ದೇ ಆದರೆ ಅವರು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತ್ರಿಕರಣ ಶುದ್ಧಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ವೇಸ್ಟೇಜ್ ಮತ್ತು ಲೀಕೇಜ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಮನೋಭಾವ ಅವರಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಆ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸಿತು. ಬಹುಶಃ ಈ ವರ್ಷದ ಜೂನ್ ಆಖೈರಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ಲಾನ್ಡ್ ವರ್ಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಪೀಪಲ್ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದರಂತೆ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಅದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆತುರ ಆತುರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದರೆ, ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಇದು ಇದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಅನಾಹುತ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೆಡಿಸದಂತೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರ ಮೂಲಕ ಅದರಿಂದ ಬರಬಹುದಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರಿ ಲೈನ್ ವಗೈರೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ದೇಶದ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಬೆಂಬಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ನೆರೆಹೊರೆರಾಜ್ಯಗಳವರು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದರಂತೆಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮಟ್ಟವನ್ನು

ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ ಮೀಡಿಯಂ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಡೆಗೂ ಕೂಡ ಶಾಕಾದಷ್ಟು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಅನುಭವ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಸಾಗುವಳಿ ಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅದರ ಅನುಭವ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ರೈತಾಪಿ ಜನರು ಆ ನೀರನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಿಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೀಡಿಯಂ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳ ಕಡೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆರೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಕ್ಯಾಪಾಸಿಟಿ ಕಮ್ಮಿ ಆಗಿ, ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಕೆರೆಗಳ ಕ್ಯಾಪಾಸಿಟಿ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ರಿಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಮೀಡಿಯಂ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಅದು ಸಹ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವಾಗ ಕೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ವೈರು ಸಾಲದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಕಂಬಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ವೈರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಪವರ್ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೊಡ್ಡ ಒಂದು ಆಡಳಿತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯಂತ್ರ ಏನಿದೆ ಇದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ನಾವು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನತೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಆಡಳಿತದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತಲೆಭಾರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾಯರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ರಾಮ ಚಂದ್ರರಾಯರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಅವರು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಇದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು, ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಎದು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವರ್ಕ್ ಲೋಡಿಗೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಬಂಧಿ ಇದೆಯೋ ಎಂಬುದು ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಯಾವಯಾವ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವ ರೀತಿ ವರ್ಕ್‌ಲೋಡ್ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು.

Sri B. D. JATTI.—The only difficulty is in one of the branches, in P.W.D. It is not possible. We are trying to get it done carly. In other branches, we have been able to do it.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ವರ್ಕ್‌ಲೋಡ್ ಸರಿಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಏನೊಂದು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಯಾವ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಬೇಕೋ ಆ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸದೆ ಜನಗಳು ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ಜನ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಕಾಲ ಕಾಯಬೇಕಾದ್ದು ಗೌರವದ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಗದಪತ್ರದ ದೊಡ್ಡ ಖಾತೆ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬೇಗ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೂ ಸಾಕು, ಅವರಿಗೆ ಕಾಲ ಉಳಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರು ಕಾಯಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹಾಗಿಲ್ಲ ದಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸಗಳು ಬಹಳ ತಡವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ವರ್ಕ್‌ಲೋಡ್ ಸರಿ ಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ)
ಏನು ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕೋ ಅವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

1-00 P.M.

† ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ (ಭಾಲ್ಕಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾದಾಗ ಬಿದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಹೈದರಾಬಾದಿನಿಂದ ವಿಭಜನೆಯಾಗಿ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರುವಾಗ ದೊಡ್ಡ ಚಳವಳಿ ಆಯಿತು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿನ ಬಾರ್ಡರ್ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಡೆಲಿಗೇಷನ್ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಏಕೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇತ್ತು, ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡದ್ದು ನನಗೆ ನೆನಪಿದೆ. ಒಂದು ಮಧುರ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ಆಗ ಇತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ಅನುಭವ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾರ್ಡರ್ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಮನೋಭಾವನೆ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು. ಹಿಂದೆ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಅಂಕಿಅಂಶ ಕೊಟ್ಟು ವಿವರವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನೇನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿಗೆಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡದೆ ನಮ್ಮನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಮಾಡಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಇತರರು ಉದ್ದನೆಯ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೂ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ, ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ಮುಂತಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸಮಾನವಾದ ಸೌಕರ್ಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಈಗ ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು, ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ತರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕೆಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಮುತವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ರಾಮರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ, ರಾಮ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಅಪವಾದಕ್ಕಾಗಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದ. ಈಗ ಸಮಾಜವಾದ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ, ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಜನರು ಶರಾವತಿ ಕೆಲಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜ್ಯುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣ ಮೀಸಲಾಗಿಡುವುದು ಖರ್ಚಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಬಿದರೆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವ ಹಣ ಯಾವ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನೋಡಿದರೂ ಸಮಾಧಾನ ತರುವಂತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ನದಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನದಿ ನೀರು ತಂದುಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ನೆರವು ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. 7 ವರ್ಷಗಳ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನೋಡಿದರೂ ಬಿದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಬಿದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಲ್ಕಿ ಮತ್ತು ಸಂತಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಕಡೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೂ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು ವ್ಯಸನಕರ. ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಫಂಡನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಭಾಲ್ಕಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಕಾರಂಜಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟೆವು. ಅದರಿಂದ 60 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವುದು. ಅದನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆವು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರು; ಜಾಗ್ರತೆ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್, ಮೆಮೊರ್‍ಯಾಂಡಂ ಮೊದಲಾದುವನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಕಾರಂಜಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಲಗೂನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು ಮಾತು ಹೈದರಾಬಾದಿನವರು ಜಹರಾಬಾದ್ ನದಿಗೆ 25 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮೆಮೊರ್‍ಯಾಂಡಂ ಅರ್ಪಿಸಿದೆವು. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಿದರೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬಾವಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ಮೂಲಕ ಹಂಚುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರಲ್ಲಿರುವ Budget memorandum ಪುಟ 177ರಲ್ಲಿ 14 Tanks ಗಳಿವೆ. Seven not restored ಎಂದಿದೆ. ನಾಲ್ಕೈದು ಟ್ಯಾಂಕುಗಳ ರೆಸ್ಟೋರೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಮ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು ಆದಷ್ಟು ಎಲ್ಲ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮುಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಾರ್ಡರು ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಟ್ಯಾಂಕು ರೆಸ್ಟೋರೇಷನ್ನು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಆಶಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪ (ಚನ್ನಗಿರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

B.R.R.B. Channel ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲಾ. ಭದ್ರ ರೈಟ್ ಬಾಂಕ ಚ್ಯಾನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3,000 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ತರಿ ಭೂಮಿಯ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಸಾಗುವಳಿಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾಗು ಮಾಡಲು ರೈತರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ನನ್ನು ಸರಕಾರ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷ ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ನೀರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡು ತ್ತೀರಿ. ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹೇಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ 30,000 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಪೈಕಿ ಭೂಗುಣದಮೇಲೆ ಭತ್ತ, ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪನಿಯವರು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಇದರ 45 ಮೈಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸುಧಾರಿಸುವುದು ? ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ನಾವು ಷೇರುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯು ವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜನರು ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1,50,000 ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಏನೋ ತಮ್ಮ ಕಾಲ ದಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಮಾಡಲು ಲಕ್ಷಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೀರ್ತಿ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ರೈತರಿಗೆ ತರಿಯಾದರೆ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ದುಡ್ಡು, ಗೊಬ್ಬರ ಸಾಲ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಹಾಯಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಅದು ರೈತರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಣ ಪಾವತಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Agricultural Financial Corporation ಎಂದು ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮೂಲಕ ಅಡಕೆ ತೋಟದ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿರತ್ತೇನೆ. ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಡಿಕೆ ಸಾಗು ಮಾಡುವ ರೈತರಿಗೂ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಸಾಲ ವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ರೈತರು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇರಿಗೇಷನ್ನು ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ರೋಡುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಈಗ ಪುನಃ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೂರಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆ ರೇಟಿಗಿಂತ P. W. D. ರೇಟು ಕಡಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ದಾರರಿಗೂ ಓಡಾಟದಿಂದ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಲಿ ಇರುವಂತೆ P.W.D. ಯವರೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಭದ್ರಭಾನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಲ್ ಆಫೀಸನ್ನು ವೈಂಡ್ ಅಪ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರಿಗೇಷನ್ನು ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ರೋಡು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿವುದಿಲ್ಲ.

(ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪ)

ನಮ್ಮ ದನ ಕರುಗಳು ಓಡಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಗಾಡಿಗಳು ಹೋಗಲು ರಸ್ತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ರೋಡು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬೆಟರ್ ಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಭೂಮಿ ಸೆಸ್ಸು, ಆಸೆಸ್ಸು, ಈ ಸೆಸ್ಸು ಎಂದು ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ರೋಡು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಗತಿಯೇನು ? ಜೀವನ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು ? ನಾವೇನೋ ಇದರಿಂದ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಬುಲ್ಡೋಜರ್‌ಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೊಸದಾಗಿ Irrgation tract Road ನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಫೈನಲ್ಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ರೋಡುಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಮಾಡಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಿರೇ ಮಾಡಾಥಾನಲ್ ಆಫೀಸ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 5 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ 112 ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಇವುಗಳು ಖಾಲಿಯಾಗಿ ಇವೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಸಾರಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಈ ಖಾಲಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗು ಇರುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೇಸಿಕ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಬಂದರು. ಈ ವರ್ಷದಿಂದಲಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಕ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಆರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. 112 ಕಟ್ಟಡಗಳು ಕಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಇದ್ದ ಆಫೀಸನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ, 1,50,000 ದಷ್ಟು ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯಲು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಅಥವಾ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಕಾಲೇಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಂಠಿಯವರು ಬೇಸಿಕ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರೂ, ಇನ್ನೂ ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಸರಕಾರ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದಂತಹ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶಾಂತಿಸಾಗರದ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಳಗಡೆ 4,000 ಎಕರೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ 6,500 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತದ. ಹಾಲಿ ಈ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ 10,000 ಯೂನಿಟ್ಟು ನೀರು ನಿಂತಿದ್ದು ಕೋಡಿಯನ್ನು 3 ಅಡಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇದರ ಕೆಳಗಿರುವ 4,000 ಎಕರೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರ ಕೋಡಿಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದರೆ 10,000 ಎಕರೆ ನೀರುಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ 4,000 ಎಕರೆಗೇನೂ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಇಲ್ಲಿ ಉಳಿಯತಕ್ಕ 3,000 ಎಕರೆಯನ್ನು ಜಮೀನಿಲ್ಲದ ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕೋಡಿಯ ಎತ್ತರದಿಂದ 18 ಊರುಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ತಾರೀಖು || 19-8-1958 ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಧಾರಗಳು ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ಆದಷ್ಟೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ : ಈಗ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಅನಾನುಕೂಲವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರೀ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ 40 ಕೋಟಿ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ತಡವಾಗುತ್ತಿದೆ. 2-3 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಪೇಪರುಗಳು ಜಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕದಲುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ವೃಥಾ ಕಾಲವಿಳಂಬ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನೇಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬಾರದು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಅವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ? ಇನ್ನು ಈ 3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದ್ದ 40 ಕೋಟಿ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ 13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಇನ್ನು ನಮಗಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮಾತ್ರ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇವರು ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಆ ಹಣ

ವನ್ನು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ದೇವರು ಕೊಡಲೆಂದು ಹಾರೈಸಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಹಣದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪಗಳು ಉರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ನಾವುಗಳು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ— ಕಂಬವಿಲ್ಲ, ತಂತಿಯಿಲ್ಲ, ಅದಿಲ್ಲ ಇದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ಸಾವಿರ ತಕರಾರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ದಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಾದರೂ ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್, ಪವರನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಭದ್ರಾ ಛಾನಲ್ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ಛಾನಲ್ ಹೋಗುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸೀಳು ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತೆಗೆಸಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೇಗ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಛಾನಲ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಜನರು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಹೊಡೆದಾಡಿಕೊಂಡು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 1,500 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಮೀನಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮೈನರ್ ಫಾರೆಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಗಾದರೂ ಹೇಳಲು ಒಂದು ಮರ ಮಂಡಿಯಿಲ್ಲ. ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ಜಮೀನಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದಾವರ್ತಿ ಸರ್‌ಪ್ರೈಜ್ ವಿಜಿಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭೂರಹಿತ ಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಉಬ್ರಾಣಿ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಮಲಹಾಳ್, ಹೆದ್ನಿರಿ ಫಾರೆಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮರಗಳಿಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದಲೇ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯವರ ತೊಂದರೆಗಳೇನೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 30 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ತರೀ ಜಮೀನಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ, ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗಿಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ತೆರಿಗೆಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ—ಈ ವರ್ಷ ಈ ಅದರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಸ್ ಕೆಳಗಡೆ 40 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ಬಾಕಿ ಯಾವತ್ತೂ ಐದು ಪರ್ಸೆಂಟಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುಳಿದರೆ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಈ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಕಲೆಕ್ಷನ್ 90 ಪರ್ಸೆಂಟಿಗೇರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಈ ದಿವಸ ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೇನೋ ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾತ್ರ ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರೇ ನೋಡಲಿ ಮಧ್ಯೆ ಏನೋ ಒಂದು ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳದೆ ಇರಲಾರರು. ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ: ನಮ್ಮ ವಸೂಲಿಯು ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಮೂಲ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿನ ಶೇಕಡಾ ಐದಕ್ಕಿಂತ ಶಿಬ್ಬಂದಿಯ ವೆಚ್ಚ ಯಾವಾಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೋ ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ಎದ್ದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರಾದರೂ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನವರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಟ್‌ಮೋಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಕೆಲವು ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಅವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವನ್ನೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬೀ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಜವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise to meet again at 2-30 P.M.

The House adjourned at Thirty Minutes past One of the Clock and re-assembled at Thirty Minutes past Two of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್.—ಇವತ್ತು ಒಂದು ಕೂಗು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ಎರಡು ಕನ್ನಡನಾಡು ವಿಭಾಗವಾಗಬೇಕು ಎಂದು. ಮೊನ್ನೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಮರಾಜ್ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಅಲ್ಟಿಮೇಟಾಗಿ ಅನಾಲಿಸಿಸ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ...

Mr. SPEAKER.—That analysis is not necessary on the floor of this House.

ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ನಾವು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಇಂಥಾ ಒಂದು ಅಪಾಯಕಾರೀ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವ ವಿಚಾರ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೈರಪ್ಪಾಜಿಯವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಗೊರೂರು ಹತ್ತಿರ ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಯಗಚಿ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಎತ್ತರವಾದ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಎರಡು ಮೂರು ತರಹ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ನೀರು ಖೋತಾ ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಫೀಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತರೀ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಈಗ ಆ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಎತ್ತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಆ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು ಈಗ ಅದು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ಅಗಾಧವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಅವು ಮುಂದೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಶಿರಾ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಗಳು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ, ನೀರಾವರಿ, ಜಲಯಾನ, ಕಟ್ಟೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ ಮುಂತಾದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿವೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಬಿಗಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮತ್ತು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟು ಇವುಗಳ ಕಡೆ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾತ್ರಾ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಾಕಿ ಯಾವ ಯಾವ ಖಾತೆಗಳು

ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಸೂಪರ್‌ವಿಜನ್ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಿದಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಈಗ ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಖಾತೆಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈಗ ಅವರ ವಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಖಾತೆಗಳನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯ ಬಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಾನು ಮೊದಲು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು, ಯಾವ ಒಂದು ಫಲವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವೋ ಅದು ದೊರಕಿಲ್ಲ. ಜನತೆಗೆ ಏನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ತಡಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಜನತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಎಷ್ಟು ಬಿಗಿ ಇರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಬಿಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಿಥಿಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇವೊತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇನೆ; ಅವರು ಏನು ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಏನು ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆಯೋ, ಅದು ಸಾಧನೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಇವೊತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಡಿಸ್‌ಪೋಜ್ ಆಫ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಒಬ್ಬ ನೌಕರರ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲನ್ನು ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಆಫ್‌ಮಾಡಿದೆ, ಒಬ್ಬ ನೌಕರರ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲನ್ನು ಡಿಸ್‌ಪೋಜ್ ಆಫ್‌ಮಾಡಿದೆ, ಒಬ್ಬ ನೌಕರರ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ಫೈಲನ್ನು ಡಿಸ್‌ಪೋಜ್ ಆಫ್‌ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಆಯಿತು, ಎಲ್ಲಿಗೆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಿ, ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಸಾಗಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಕಡೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಡಿಸ್‌ಪೋಜ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ ಆಫೀಸು ಬೇಡ ಎಂದು ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ ಆಫೀಸು ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಜನ್ಮ ತಾಳಿತು. ಆಗ ಈ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ ಆಫೀಸು ಬೇಡ, ಇದು ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ಸ್ಟ್ಯಾಗ್ನೇಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ; ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಗದವೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಮುಖಾಂತರವೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದೆವು. ಆಗ ಅವರು ಇದು ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಬೀದರ್‌ನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಬೆಳಗಾಮಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಬಹಳ ದೂರದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ ಆಫೀಸು ಇದ್ದರೆ ಆಯಾ ಡಿವಿಜನ್ನಿನವರು ಅವರವರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರುಗಳ ಆಫೀಸುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಈ ಆಫೀಸುಗಳು ಬರೀ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸುಗಳಾಗಿವೆಯೇ ಹೊರತು ಇವುಗಳಿಂದ ಅಷ್ಟೇನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರಿಂದ ಕಾಗದಗಳ ಡಿಸ್‌ಪೋಜಲ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೇ ಬರೆಯಬೇಕು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೇ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ ಆಫೀಸುಗಳು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಆಫೀಸ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಹೇಳಬೇಕು. ಇನ್ನು ಅಡಿಷನಲ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಹುದ್ದೆ ಇರುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಒಬ್ಬ ಗಂಡನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಡತಿ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಎಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಇಡಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಮೂಗಿಗಿಂತ ಮೂಗುತಿ ಭಾರ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅಡಿಷನಲ್ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಹುದ್ದೆ ಯಾರಿಗೂ ಅಪ್ಯಾಯಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ, ಇದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರಪಡೆಯುವ ಹಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವೇ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ? ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಭಾವನೆ ಬೇರೂರಿದೆ. ಇದನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದರಲ್ಲಿ ನೀವೂ ಸೇರುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಕರೆದರೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ, ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರಾಜಕೀಯ ಕೈ ಹಾಕಬಾರದು. ಕಾರ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಫಲ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವರು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಬಂದೋಬಸ್ತಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೋಲಾರ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಅವರು ಸರಕಾರವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವೇ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ದೊಡ್ಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಇವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಇವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇವರಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಸಾಲದು. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರ ಅನುಭವ ಎಷ್ಟು, ಅವರ ಕ್ಯಾಪಾಸಿಟಿ ಎಷ್ಟು, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಅಂಥವರು ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ನಮ್ಮ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಎಫೀಶಿಯಂಟಾದವರು, ಅನ್‌ಬಿಯಾಸ್ಡ್ ಆದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರ ಜೊತೆಗೆ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಂಥವರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಸೋಮಾರಿತನ ಹೋಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿ ದಕ್ಷರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು, ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದವರನ್ನು, ದಕ್ಷರಾದವರನ್ನು, ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರಅವರ ಒಂದು ಹೊಸ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಂತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಇದೆ ? ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆಫೀಸರು ಆಗಿ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡುವುದರ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ರೀ ಆರ್ಗನೈಜ್ ಮಾಡುವುದು ಏತಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ? ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಹುದ್ದೆ ಕೂಡ ಇದು ಒಂದು ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಏನೇನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬಹುದು. ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಡೈವರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳನ್ನು, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ರೀಆರ್ಗನೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಗುಡಿಬಂಡೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 22,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಅದೂ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು. ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ಲಕ್ಷಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದೂ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು. 27,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದೂ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು. ಆದುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ರೀಆರ್ಗನೈಜ್‌ಮಾಡಬೇಕು. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವೈಯಬಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಒಂದು ಲಕ್ಷ, ಒಂದೂವರೆಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟೇ, ಹಾಗೂ ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ, ಗುಡಿಬಂಡೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದೂ

ಅಷ್ಟೇ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ರೀ ಆರ್ಗನೈಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿಧಾನ ಸೌಧಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿಸಿಪ್ಲಿನ್ ಎನ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬಂದಂಥ ಜನರು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಕಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭೇಟಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮರಳಿ ಅವರು ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯೋ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ವಿಧಾನ ಸೌಧಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅವರು ಯಾವಾಗ ಬರಬೇಕು ಮತ್ತು ವೇಳೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಡಿಲ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಸುಲಭವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಡಿಸ್ಪೋಸಲ್ ಆಫ್ ದರಖಾಸ್ತು ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ತಕರಾರು ಕೊಟ್ಟರೆ ದರಖಾಸ್ತು ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಡಿಲೇ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸ್, ಸಬ್‌ಡಿವಿಜಿನಲ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಸರ್‌ಪ್ರೈಜ್ ವಿಜಿಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಸರಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಭಯ ಬರಬೇಕು. ಯಾವದೇ ಅಧಿಕಾರಿ ಇರಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಭಯ ಇರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಭಯ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಡಿಸ್-ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿದೆ. ಸರಕಾರವೇ ಇಲ್ಲಾ, ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಾ, ನಾವೇ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರವಾಗಿ ಏನುಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡಬೇಕು. ಸರಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕೂಗು ಇದೆ. ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಜನ ಏನು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದು, ಬೇಡವಾದವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಾ ಹೀಗೆ ನನ್ನ ಕಡೆ ಅನೇಕ ತಕರಾರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಕಾರದ ನಿಲುವನ್ನು ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿವರ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಹಾಗು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಶನ್ನಿಗೆ ಒಬ್ಬರನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾಗಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಕೃಷ್ಣ, ಕಾವೇರಿ, ಘಟಪ್ರಭಾ, ಮಲಪ್ರಭಾ, ಕಾಳಿ ನದಿ ಮೊದಲಾದ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ, ಐದು ಕೋಟಿ, ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಇರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ನಮಗೂ ನಿಮಗೂ ಬೇಕಾದವರು. ಆದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಕ್ಕೂ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಸಂಭವಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸು, ಆದರೂ ಅವರು ಎಷ್ಟು ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಮಹನೀಯರು ಹೊರಗಡೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮಗೆ ಬೇಕಾದವರು, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಕೈಹಾಕುತ್ತಾರೋ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ನೀರಾವರಿ ಚೀಫ್

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಇಂಜಿನಿಯರ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೇಜರ್ ನೀರಾವರಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಹುದ್ದೆ ಮತ್ತು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ ಹುದ್ದೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

3-00 P.M.

ಇನ್ನು ಸರ್ವೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಬಾರದು. ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನವರನ್ನು ತಾಸೀಲ್ದಾರ್ ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೊಬೇಷನರುಗಳಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಯಾರು ನಿವೃತ್ತರಾಗಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯಲ್ಲ. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ವಿನಾ ಬೇರೆಯವರಾರಿಗೂ ಎಕ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗಿಂತಲೂ ತುಂಬಾ ಉತ್ತಮರು ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಿ, ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಬಾರದು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಅನಿಮಲ್ ಹಸ್ಬೆಂಡ್ರಿ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಫಾರ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ಸ್ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಡಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಾರದು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ......

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಾರದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಿದಮೇಲೆ, ಅವರು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಲ್ಲ, ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಹಾಗಾದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಾರದು. ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಇನ್‌ವರ್ಟೆಡ್ ಕಾಮದಲ್ಲಿ ಹಾಕುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದುದರಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಕೂಡ ಸತ್ಯಾಂಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಜನ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಲೂಸ್ ಟಾಕ್. ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುವವರಿಗೆ ಗೌರವ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಗಿಯಾಗಬೇಕು ; ಬಿಗಿಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಬಿಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. (ನಗು.)

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನನ್ನನ್ನು ಬಿಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲಿರಿ, ಹೊರಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಮಾತುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ವೈಲ್ಡ್ ರೂಮರ್ಸ್ ಬರುತ್ತವೆ. ಜನರಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಭಾವನೆ ಬರಬಾರದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಬಿಗಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಮೈನರ್ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ (ಜನರಲ್) ಅವರು ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಪೂರ್ವ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋವು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ನನಗಿಲ್ಲ ; ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊರಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ನೀವೂ ಸೇರಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಚೇರ್ಮನ್ ಅವರು 1951-55ರಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು........

Mr. SPEAKER.—If the Hon'ble Member is making any allegations against any officer, I think I have pointed out the Rule the other day.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I am not making any allegation, Sir.

ಅಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ; ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದೆ ಬೇರೇನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹಣಕಾಸುಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೋರ್ಡಿನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ, ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವಾಗ, ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವಾಗ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಈಚೆಗೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ ; ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಂತಹ ಕಾಗದವಿದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತರಲಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಒಬ್ಬ ಡಿಪ್ಲೋಮ ಹೋಲ್ಡರನ್ನು ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೇಲೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದರು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾಡಿದರು, ಯಾವುದೋ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಅನೂಕೂಲ ವಾದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬ ಸಮಾಚಾರ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವುದ ರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಮಗೆ ಈಗಲೇ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸರ್ವಿಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಡ್ರಾಪ್ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಇಲ್ಲದೆ ಪಂಪುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಪಂಪುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ನೀರೆತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ, ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಫಾರ್ಮರುಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಒಂದರಲ್ಲಿ 250 ಪಂಪುಗಳ ಸರ್ವಿಸ್ ಆಗಬೇಕು. ಸುಮಾರು 4,500 ಎಕರೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ವೋಲ್ಟೇಜ್ ಡ್ರಾಪ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೋರ್ಡ್ ಚೇರ್ಮನ್‌ಗೆ ಹೇಳಿದೆ, ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ, ಯಾರೂ ಅದಕ್ಕೆ ನಿಗಾ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಸಾಮಾನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಇದೆ. ಇವರು ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮಾನು ಬೇಕೆಂದು ಇಂಡೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವತ್ತು ಬೇಕೋ ಆ ಹೊತ್ತು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಹೊತ್ತು ಬೇಕೆಂದರೆ ಇನ್ನು 15 ದಿವಸಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ನ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಮೋಟಾರ್ ಬೇಕೆಂದು ಕೋಯಿಮುತ್ತೂರಿಗೆ ಕೇಳಲು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಯಾವ ಫೌಂಡ್ರಿಯವರಿಗೂ ಇದನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ್ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೋಟಾರ್ ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಕೊನೇ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರ್ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಈಗಾಗಲೇ 45,000 ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಸ್ಟೋರ್ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ? ಕಂಡಕ್ಟರ್ಸ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತರಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನು ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Order has been placed. They cannot go on supplying it to one party alone.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—The Factory belongs to the State. First, our demands must be met; then they must meet the demands from others. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಕಂಬ ಇಲ್ಲ, ವೈರ್ ಇಲ್ಲ, ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಇಲ್ಲ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸ್ಟೋರ್ ರೀಆರ್ಗನೈಜ್ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸಾಮಾನು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮಡಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಷ್ಟು ಸಾಮಾನು ಮಡಗಿರಬೇಕು. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ಟೋರ್ ರೀಆರ್ಗನೈಜ್ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ದೊರೆಯುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹೊಗೇನಕಲ್ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಕೂಡಿ ಒಂದು ಜಾಯಿಂಟ್ ವೆಂಚರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಕೇರಳ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೇರಳದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಬ್‌ಮರ್ಜ್ ಆಗುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗಲಾಟೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೊಗೇನಕಲ್ ಹೈಡ್ರೋ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಇನ್ನು ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಡಿಸ್‌ಸ್ಯಾಟಿಸ್‌ಫ್ಯಾಕ್ಷನ್ ಇದೆ. ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಸಂತೋಷ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಗ್ರೇಡ್ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು ಎಂದು ತಕರಾರು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ರೈತರ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ? ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೆ ಇರಿಗೇಷನ್ನಿಗಾಗಿ ಪವರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪವರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ರೈತನಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತನ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ರೈತನ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ (ರೋಣ್).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಬೃಹತ್ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ, ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿ ನೀರಾವರಿ ಮುಂತಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬೃಹತ್ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರ ದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿ ಒತ್ತಾಯ ತರಲಾಯಿತು. ಈಗ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟಡ ಕಾಲುವೆಗಳ ರಚನೆ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ನೀರಿನ ಸಹಾಯ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ನವಲಗುಂದ, ಬಾದಾಮಿ, ರೋಣ್ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಕೂಗು ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ದಿವಸ ಈ ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವುದೋ ಅಂದು ಅವರ ತೊಂದರೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ, ಭರವಸೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿವಾದ ನಡೆದಿದೆ. ಸರಕಾರದ ನಿಲುವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಲಮಟ್ಟಿ ಹಾಗು ನಾರಾಯಣಪುರ ಎರಡೂ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ಸರಕಾರ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಅಥವಾ ಮೇಲಿನ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸದೆ ಹೋಗುವ ಸಂಭವ ಇರುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರ ಜನತೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದ ಹಾಗೆ ಎರಡೂ ಕಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ದಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ, ಹಾರಂಗಿ ಹಾಗು ಕಂಬದಕಡ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಂದೋಲನ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆಡಳಿತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ ವಾಗುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ರೆಡ್ ಟೇಪಿಜಂ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಗೆಳೆಯಲಾರರು. ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಬಹಳ ತಡವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತವೆ. ಈಗ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಯವರು ದೊರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ತಡವಾಗುವುದು ಏಕೆ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ? ರೆಡ್ ಟೇಪಿಜಂ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಇದೇ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಮೇಲಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಕಾರಕೂನರು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಚಹಾ, ಕಾಫಿ, ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಚುಟ್ಟಾ ಸೇದುವುದಕ್ಕೂ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್, ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಸರ್ ಎಂದು ಬರೀ ಸರ್ ಸರ್ ಸೇರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾರಕೂನರು, ಸೂಪರ್‌ವೈಜರ್ಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೈಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇವೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಆವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ; ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ.ಗೆ

ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ದುಡ್ಡು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು, ಅದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದರೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ದುಡ್ಡಿನ ಉಳಿತಾಯವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರಲ್ಲಾ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ''ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟರ್ಸ್ ಹೋಂ'' ಹಾಗೆ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಹೋಂ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲಾ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಬಂಗಲೆಗೆ ಹಾಕಿ. ಅವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು, ಗೌಡನ ಚಾವಡಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಬಿಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ಕೂಡಲಿಕ್ಕೆ, ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ. ಈಗ ಅವರುಗಳಿರುವ ಭಾರಿ ಬಂಗಲೆಗಳನ್ನು ಮಾರಿ, ಅಥವ ಇನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಇದು ಒಳ್ಳೆದಾದೀತು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಉಳಿತಾಯ ವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟರುಗಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಬಹುದು ; ಅದೇನೆಂದರೆ ನಾವೂ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದೆವೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುವುದು.

ದೂರ ನಿಂತು ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾವನೆ, ನೌಕರರ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಆಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅವರು ನಮ್ಮಗಳ ಮನೆಗೆ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನನ್ನು ಅವರ್‍ಯಾರು ಭೇಟಿ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು. ''ಕ್ಷಯ ರೋಗವಿದೆ ಭೇಟಿಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ, ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲ,'' ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರು ಬೋರ್ಡು ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಒಮ್ಮೆ ಒಳ್ಳೆಯದೇ, ಕೆಟ್ಟದ್ದೇ ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು, ಈ ತೆರಿಗೆ ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತೆರಿಗೆ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ, ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇವೊತ್ತು ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಇಲಾಖೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿಲ್ಲ. Other Taxes and Duties ಇರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಸಿಗಲಿ ಅನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟುತನಕ ಅದರ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ನೀವು ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಮಾತನಾಡಬಾರದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಇಬ್ಬರೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಬೇಗಬರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾ ವರ್ಗಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗಬಾರದು. ಕೆಲವೊಂದು ಪುಡಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರು ಕೇಳದಿದ್ದರೆ ಆ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರು ಅಲ್ಲಿಂದ ವರ್ಗವಾಗ ಬೇಕು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಆಫೀಸರುಗಳ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಉಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಮಾತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರು (ಅಥವ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರು) ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾರ ಮಾತನ್ನೂ ಕೇಳಿದೇ ಇರುವವರು. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆಯುವವರು, ಮತ್ತು ಜನರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವವರಾಗಿರಬೇಕು; ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮೂರೂ ಗುಣಗಳುಳ್ಳವರು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರು ಗಳಾಗಿ ಬರಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರನ್ನು ನೇಮಿಸುವಾಗ, ಈ ರೀತಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಖುದ್ದಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಮಾಡಬೇಕು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಮಂಡಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯುತ್ ಮಂಡಳಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳು ತೋಟ ಪಟ್ಟಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ 200 ಅರ್ಜಿ ಬಂದರೂ, ಮೂರು ವರ್ಷವಾದರೂ, 30ಕ್ಕೆ ಸಹ ಸಹಾಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವೇನೆಂದು ತಾವು ಚೌಕಾಶಿ ಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ಅವರ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇರುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ; ಅದಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ತಲೆ ಭಾರ ಕಡಿಮೆಯಾದೀತು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ)

ಇನ್ನು ಆಡಳಿತ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರ. ಕೇವಲ ಒಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಾಗಿ ಅಪೀಲು ಹೋಗಿ ಸಹಸ್ರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೆಲವು ಲೆಕ್ಚರರುಗಳ ಪರ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತೀರ್ಮಾನದ ವಿರುದ್ಧ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಹೋಗಬೇಕೆಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಲೆಕ್ಚರರುಗಳಿಗೆ ತಾವು ಪೇಗಾಗಿ ಕೊಡುವ ಖರ್ಚನ್ನು, ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರ, ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೆಷ್ಟು ? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಕ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದರೆ ಹೋಗಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೆಲವರು ಬೆಳಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನರಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಂದೇಹ ಮಾಡುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಾಗಲಿ, ದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲಾಗಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೌರವ, ಪ್ರೀತಿ, ಆದರ ಇದೆ. ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವೇಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾ ಮನೋಭಾವನೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಜನರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದೇಹಗಳು ಪುನಃ ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಕೂಡದು. ಏಕೆಂದರೆ ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡಲಾರದ ಮಾತುಗಳಿವೆ. ನೀವು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಲು, ತಾವು ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು. ತತ್‌ಪ್ರಯುಕ್ತ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪೋರ್ಟ್ ಪೋಲಿಯೋಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕಾರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಅಥವ ಮುಂದಿನ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನ ಕೂಡುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಯಾರ ಬಾಯಿನಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮನೋಭಾವನೆಯ ಮಾತು ಹೊರಡಬಾರದು. ಈ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಿ. ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಬೃಹತ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದಾಗಬೇಕು, ಬೃಹತ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಭದ್ರವಾಗಬೇಕು, ಬೃಹತ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಶುಚಿಯಾಗಬೇಕು, ರುಚಿಯಾಗಬೇಕು ಬೃಹತ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಬೇಕು ಅದನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇವರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗಿಡದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೆಗ್ಗಣಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಅನ್ನುವುದು ಬುದ್ಧನ ಕಾಲದಿಂದ, ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಕಾಲದಿಂದ, ಬಸವಣ್ಣನವರ ಕಾಲದಿಂದ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮಾತು. ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳು ತಿಳಿಯದೆಯೇ ತಿಳಿದೇ ಸಂಭವಿಸಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರು ಒಳ್ಳೆಯವರು, ಯಾರು ಕೆಟ್ಟವರು, ಯಾರು ಯಾರು ಯೋಗ್ಯರು ಎಂದು ನೋಡಿ, ಯೋಗ್ಯರನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಮನೋಭಾವನೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಇದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಹಿಂದೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಿರಿ. ಅವತ್ತೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಾತು ಆಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮನೋಭಾವ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಹೆಸರು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಬದಲಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಬರುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿವಾರಣೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಹ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕೆಲಸ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನೇ, ಸದಾಚಾರ ಸಮಿತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯೊಳಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾರಣ ತಾವು ಬಲ್ಲಿರಿ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೂ ಸಹ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ಅನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಗಟ್ಟಿಗರು ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೆಯೇ ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅಚಲರಾಗದಂತಹ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರಾದ ಸದಾಚಾರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಬೇಗನೆ ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸಲು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ,

3-30 P.M.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ (ಗಂಡಸಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಈ ಅನೇಕ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳು ಸಾಧುವಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಆಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮೀಡಿಯಂ ಇಂಗೇಷನ್ ವಿಷಯ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ: ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ 228 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಾವು ತಮ್ಮ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪೊಟೆನ್ಸಿಯಲ್ ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ ಎರಡನೆಯ ಪ್ಲಾನ್ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ 2·91 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ. 3ನೇ ಪ್ಲಾನ್ ಕೊನೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅದನ್ನು 3·17 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. 230 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸರಾಸರಿ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಮೇನ್‌ಟೆನನ್ಸ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇನ್‌ಕಂ ಕೂಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ಕಡಿಮೆ ಬಂದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಮಾಡ ಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ ಮಾಡೋಣ. ನಾನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ದೊಡ್ಡ ನೀರಾ ವರಿಗೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೇವಲ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಇರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 27 ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ—ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಕೆರೆ ಎಂದರೆ 27 ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳು ಆಯಿತು—ಅಷ್ಟು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಬಗ್ಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳ ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು 50 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತರಬಹುದು. ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿದರೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಕ್ಕಿಂತ ಅದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ನಮಗೆ ಬೇಡ ಎಂದು ನಾನು ಅನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅಗತ್ಯ ವಾದದ್ದು. ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆದರೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಯಮಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ತಾವು ಕೆಲವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾರಂಗಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅದು 180 ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಜನ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಎರಡು ಕಡೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಮೊದಲನೆಯದು ಅದರ ಕಾಸ್ಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದು ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಎಂದರೆ ಎರಡು ಕಡೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲನೆಯ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡ ಪ್ರದೇಶ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಬಹಳ ಧನಿಕ ರಾದ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಜಮೀನು ಉಳ್ಳ ಕೆಲವು ಜಮೀನ್ದಾರರ ಜಮೀನು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಈಗ ಬಡವರಿಗೆ ಸೇರಿದ 5—6 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಆಶ್ರಯವೇ ಇಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ಶ್ರೀಮಂತರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಒಂದು ದೂಷಣೆ ಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮೊದಲು ಯಾವ ಕಡೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಆಗಿತ್ತೋ ಅದೇ ಕಡೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ವಿಷಯ. ಅದನ್ನು 180 ಅಡಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಿರಿ, ಈಗ ಆ ಎತ್ತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನೆಲಮಂಗಲ, ನಾಗಮಂಗಲದವರೆಗೂ ಜನ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಅದರ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದರ ಎತ್ತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ನೀರು ಕೊನೆಗಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇತ್ತು ಅದರಂತೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಜನರು ನಿರಾಶರಾಗುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ, ಸರಿಯಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ)

ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಎತ್ತರ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಇನ್ನಿತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಅನೇಕ ಜನರ ಭೂಮಿ ನೀರಿನಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿ ಅವರ ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಸಾವಿರಾರು ಸಂಸಾರಗಳವರು ತೊಳಲಿ ಬಳಲುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ, ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಲ್ಲ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಕಟ್ಟುವ ತನಕ ತಮಗೆ ಒಂದು ತರಹ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಅದು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮೊದಲೇ ಆ ಜನರು ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಆಫ್ ಲೈಫ್ ಲೀಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೋ ಅದೇ ತರಹ ಲೈಫ್ ಮೇನ್‌ಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನೊ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಒಂದು ತರಹ ಅನುಕೂಲವನ್ನೋ ಆ ಜನರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೀರಿ, ಆದರಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲೇ ನೋಡುವುದು ತಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆ, ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಲೀಕೇಜ್ ಇರುತ್ತದೆ, ನೀರಾವರಿ ಕಂದಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕಡೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದರೂ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಲೀಕೇಜಸ್ ಮತ್ತು ಹಣ ಪೋಲಾಗುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಗಚಿ ಹೊಳೆಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಣಕಟ್ಟೆ ಬೆಂಗಾಡು ಪ್ರದೇಶ ವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಬೆಂಗಾಡು ಪ್ರದೇಶ ಇದೆ, ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಯಗಚೀ ಹೊಳೆಗೆ ಅಡ್ಡಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ, ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸ ಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಜಾವಗಲ್ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೆರಗೋಡು ಒಡ್ಡು ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೆ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮೊಸಳೆ ಒಡ್ಡು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದೆ, 3-4 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಅದರಿಂದ ಸಾಗಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಸರ್ವೇ ಮಾಡಿಸಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ರೆಸ್ಟೊರೇಷನ್ ಆಫ್ ಮೈನರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಅದಕ್ಕೆ ಗೈರು ಮೀಸಲು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಾಸನ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸ ವನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಾರದು, ಪಿಕ್ ಅಪ್ಸ್ ಮತ್ತು ರೆಸ್ಟೊರೇಷನ್ ಆಫ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಇವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಡಿ, ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಿ. ಹಾಸನ ದೊಡ್ಡ ಡಿವಿಜನ್, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಸ್ಕೀಂಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ವರ್ಷ 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ಸ್, ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಪರ್‌ಪಸ್ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಿಟಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ, ಬೇಡ ಅನ್ನುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ರೂರಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಷ್ಟೆ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ 26, 168 ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 6·2 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೊರೆತಿದೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡನ್ನು ಇಷ್ಟು ಅಸಡ್ಡೆ ಮಾಡುವುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲೈನ್ ಹಾಕಿ ಕರೆಂಟ್ ಒದಗಿದಾಗ ಹಳ್ಳಿ ಗಳವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಕೊಡಬೇಕು. ವೈರ್ ಇಲ್ಲ,

ಫ್ಲೋರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಆಗಾಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಆದಷ್ಟು ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕೆರೆಗಳ ಮೈಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಮತ್ತು ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ 76 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿರುವುದು ಸಾಲದು, ಅದನ್ನು 7 ಕೋಟಿಗಾದರೂ ಏರಿಸಬೇಕು. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಅಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸ ದಿದ್ದರೆ ದೇಶ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಷಯ—ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಿಂದ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಘರ್ಷಣೆ ಇರುವುದರಿಂದ 1964-65ನೆಯ ಸಾಲಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಬರಲಾರದು, ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಎಂಟರ್‌ಟೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಸೂಪರ್-ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಹಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಳ್ಳವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದು ದರಿಂದ ಸೋರ್ಸಸ್ ಆಫ್ ಎಂಟರ್‌ಟೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಹಣವಂತರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜಿ. ಎ. ಡಿ. ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತು. ನೌಕರರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವಿದ್ದರೂ ನನಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆ. ನಾವಾದರೆ ಅಧಿವೇಶನವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನೌಕರ ರಾದರೋ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಮನೆ ಮಠ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮಂತೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿಬರಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ದೂರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಇನ್ನೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವಾಗಿದೆ, ಡಿ. ಎ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸಾಲದು, ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಎಲ್ಲ ಊರುಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಲಿವಿಂಗ್ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಭತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಯೂನಿ ಫಾರಂ ಮಾಡದೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ 5 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ 10 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೆ 5 ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಪೇ ಸ್ಕೇಲ್ಸ್ ವಿಷಯ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ಪೇ ಸ್ಕೇಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಾದರೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿ ಅಥವ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಆ ಸಮಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿ, ಹೀಗೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದ ಸ್ಕೇಲಿರುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಎಸ್. ಡಿ. ಒ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು, ಮತ್ತು ಇತರ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಒಂದು ಕಡೆ ಇಡಕೂಡದು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದು ಜಾಗದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಜನರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ದೂರು ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಒಂದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿಡದೆ ಸ್ಥಳಪಲ್ಲಟ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗ ನಮಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಲೀಕೇಜು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹುಕಾರರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರೋನೋಟ್ ಬರೆದು ಶೇಕಡ 24ರವರೆಗೆ ಬಡ್ಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಅಡವಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ತಾವು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಡುವ ಹಣದಮೇಲೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಆದಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇತರರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ಕೂಡ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಅನ್ಯಾಯ. ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಶೇಕಡ 56 ಭಾಗ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದುದನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ನಮಗೆ ಶೇಕಡ 75 ರಷ್ಟಾದರೂ ಕೊಡುವಂತೆ ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಒಪ್ಪಿಸ ಬೇಕು. ನಮ್ಮವರೇ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯ್ ಹೀರಾಚಂದ್ ಷಾ (ಬಾಗೇವಾಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮುಂತಾದ ಬಾಬುಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆಲಮಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನಾರಾಯಣಪುರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಆಲಮಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಚಾರ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಎರಡನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಜನರಿಗೂ ಸಂಶಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಮೈಸೂರಿಗೇ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಜಾಪುರವೂ ಬರಗಾಲ ಜಿಲ್ಲೆ. ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು. ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು, ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗಿರುವ ಸಂಶಯ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದಯವಿಟ್ಟು Chief Minister ರವರು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ reply ಕೊಟ್ಟು ಸುಳ್ಳು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡಬಾರದು. ದೇವಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಇದೆ, ಆದರಿಂದ ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಬಾಗೇವಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜ ಮಾಡಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರೀಗೆಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಎರಡನೇದು ಮೈನರು ಇರಿಗೇಷನ್ನು ದೆಸೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 18 ಕೆರೆಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಗೆವಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳಿಗಾಗಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಆಗಿ ಮತ್ತು ಸರ್ವೇ ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸ ಷುರುವಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬಾಗೇವಾಡಿ ವರೆಗೆ ಕೃಷ್ಣ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ನಮ್ಮ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಚಿಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆರೆಗಳು: ಮುತ್ತಗಿ, ಯರನಾಳ, ಹುಣಸ್ಯಾಳ, ಮಸೂತಿ, ತುಬಕಟ್ಟಿ, ತಳೇವಾಡ, ರೋಣ್ಯಾಳ, ತಿರಸ್ಯಾಳು

ಮಿನಿಮಂ ವೇಜಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಲಾಗೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಲಾಗು ಮಾಡುವುದೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರ್‌ಗೂ ಕೂಡ ಮಿನಿಮಂ ವೇಜಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಲಾಗು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಿನಿಮಂ ವೇಜಸ್ ಅಕ್ಟನ್ನು ಲಾಗೂ ಮಾಡಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಿಗೆ ಲಾಗು ಮಾಡಬಾರದು.

ಈಗ ತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅದಲಿ ಬದಲಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಆಗಲಿ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಕಡೆಯಿಂದ ವಶೀಲಿ ಬಾಜಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಕಡೆಯಿಂದ ವಶೀಲಿ ಬಾಜಿ ಮಾಡಿಸಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಇತರ ಸರಕಾರಿ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೂ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಸರಕಾರ ವಶೀಲಿ ಬಾಜಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ನಿಯಮವನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರು ಮಾಡುವಾಗ ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೇನೂ ಕೆಲಸವೇ ಇಲ್ಲವೇನೋ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ತಿಂಡಿಗಾಗಿ, ಕಾಫಿಗಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಹೋದಾಗಲೂ ಕಾಫಿಗಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೂರನೇ ದಿನ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪುನಃ ಕೇಳಿದರೂ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾಫಿಗಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಬಂತು, ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಇವರ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಚೆಕ್ಕಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ್‌ರವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ, ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜನ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಬಿಗಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೋಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊನವಾಡ ಟಿಕೋಟಾ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೂಲು ಆಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನೀರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು 25 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನೆಲ್ಲ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನಿಂದ ಸವಳವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪೂಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಎತ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ Chief Minister ಮತ್ತು P.W.D. Minister ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕು ಅವುಗಳ

ಬಗ್ಗೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಕೋಲಾರದ Bridge ಬಗ್ಗೆ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆಲಮಟ್ಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ, ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇ ಗೌಡ (ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಸುಮಾರು 38 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಇಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗಂತೂ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 37,500 ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಯಾವ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ, ಹೊಸ ಫಿಕ್-ಅಪ್‌ಗಳನ್ನು, ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು, ಡೀಸಿಲ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ, ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಕೇವಲ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಇಟ್ಟರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರ ಕಣ್ಣು ಒರಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಅಂಕೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಕೋಟಿಯಷ್ಟಾದರೂ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ಏತಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡಲಿಲ್ಲ ? ಈಗಲಾದರೂ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೈತರು ದೇಶದ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ, ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು, ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಬ್ಲಾಂಕು ಚೆಕ್ಕು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆನೆಗೆ ಹಲ್ವಾ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಿಂದ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮುಂದಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ ಹತ್ತು ಕೋಟಿಯಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿ, ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪಿಕ್‌ಅಪ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಡೀಸಿಲ್ಟಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈ ವರ್ಷದಿಂದಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಡೀಸಿಲ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಹಣ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇಕೆಂದು ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬರುವುದಂತು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಡೀಸಿಲ್ಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಜನಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಂಜರು ಬಿದ್ದಿರುವ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಮಳೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬರತಕ್ಕ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಈ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಡೀಸಿಲ್ಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಕೆರೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಬೆಳೆಗಾಗಿ ನೀರು ಇರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳೂ ಇವೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಳೆ ಮಾಡುವ ಕೆರೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮೀನಿನ ಹರಾಜು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಈಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಂತಹ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮೀನಿಗಾಗಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ನೀರನ್ನು ಪೋಲು ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು 5,000 ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಬಾಳುವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪೋಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ವೇನಿದೆ? ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡಿ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನೀರನ್ನು ಪೋಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಕೂಡಲೇ ಕೆರೆಯ ನೀರನ್ನು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮೀನಿಗಾಗಿ ಹರಾಜು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ 7,500 ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು 6,000 ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತುಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಸ್ಕೀಮಿನ ಮೂಲಕ ಆಗಿರುವ 200 ಬಾವಿಗಳು ಇವೆ ಮತ್ತು ಕೆರೆಗಳೂ ಇವೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 250 ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 10 ಬಾವಿಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ತಂತಿ ಇಲ್ಲ, ಕರೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವರು ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದಂತಾಗಲಿಲ್ಲ, ಮುಂಚಿನಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಅಭಿ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ)

ಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ 800 ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ 1000 ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಯಾವ ಆಧಾರದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

4 P.M.

ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಜತ್ತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ವಿ ಹಾವ್ ರೀಚ್ಡ್ ದಿ ಟಾರ್ಜೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇವರು ಹೀಗೆ 750 ಬಾವಿಗಳೆಂದು ಈ ಒಂದು ಟಾರ್ಗೆಟ್ಟನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ದಿವಸ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೇ 15 ಸಾವಿರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೈತರ ಅರ್ಜಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಹಾಗೇ ಅಲ್ಲೇ ಕೊಳೆಯುತ್ತಾ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ದೊರೆತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಒಂದು ಕುಂಟು ನೆಪವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಒಬ್ಬ ರೈತನೇ ಆಗಲೀ ತನಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟ 15 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಅದು ಸಿಗುವಂತಿರಬೇಕು. ಅಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತತ್ರಾಪಿ ಮಳೆ ಕಡಮೆಯಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಬರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ನೂರಾರು ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ : ಎಲ್ಲಿ ಮಳೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ಇಂಚುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಈ ರೂಲ್ಸನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ತಪ್ಪದೆ ಮಳೆ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದರೆ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಿಲ್ಲವಾದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಮಳೆ 3 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಬರುತ್ತದೋ ಅಂಥ ಡ್ರಾಟ್ ಏರಿಯಾಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಈ ಅನುಕೂಲ ಸಿಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ರೂಲ್ಸನ್ನು ಸಡಿಲ ಮಾಡಲೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ 25 ಇಂಚುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮಳೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಂದಾಜದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಎಕರೆಗೆ 1,500 ರೂ.ಗಳವರೆಗೂ ಏರಿಸಬಹುದೆಂದು ನಾವು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿಯಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಮಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರದೇಶವೆಂದರೆ: ಸಾಸಲು ಹೋಬಳಿ ಮತ್ತು ತೊಂಡೆಬಾವಿ ಹೋಬಳಿಗಳು. ಅಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಇನ್ನು 9 ತಿಂಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ : ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸಂಕಟದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ : ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಂತೂ ಆಡಳಿತ ಬಹಳ ಸಡಿಲವಾಗಿದೆ. ಯಾರಾದರೊಬ್ಬ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಇರಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಕಾಗದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಒಂದು ಸ್ವಭಾವ ಬಂದುಹೋಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರೇ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ, ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟ 15 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗ

ಬೇಕು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಒಂದು ಎಂಡಾರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಿಗಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಆ ಅರ್ಜಿಯ ಹಿಂದೆ ಉಪವಾಸ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವನ ಅರ್ಜಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಇದೆಂಥಾ ಆಡಳಿತ ? ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಮೆಂಬರಾದಮೇಲೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪದೇ ಪದೇ ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೇನೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರ ರೈತನಿಗೇನೂ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ರೂಲ್ಸ್ ರಗ್ಯೂಲೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮುರಿದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರೇ ನೋಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಎಂಟು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಒದಗಿಸುವಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನನಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನೋಟೀಸನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಯಾವಾಗ ಎಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ, ನಾನು ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಆ ನೋಟೀಸನ್ನು ತಂದು ಜಾರಿ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ರುಜುವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ನಾನಾದರೋ ಆ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಯಾವತ್ತೋ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗಾದರೂ ನನಗೆ ಮೊನ್ನೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ನನ್ನಂಥವನಿಗೇ ಹೀಗಾಗುವುದಾದರೆ ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯರ ಪಾಡೇನಾಗಿರಬೇಕು ? ನಾನು ಈ ಇನ್‌ಕಂ-ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಮೊದಲೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ತಾಶೀಲ್ದಾರರಿಗೂ, ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಷ್ಟಾದರೂ ನೋಟೀಸು ಬಂದೇ ಬಂತು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪುನಃ ಬಾಕಿ ತೋರಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ. ಇಂಥಾ ದಬಾವಣೆಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ ! ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ರೈತನಿಗೆ ಬಾಯಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಬೇಗ ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗಿ ರೈತನಿಗಾಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ನಾನು ಇವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಚಿರಋಣಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಡಿ. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ (ಭದ್ರಾವತಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಇರಿಗೇಷನ್, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಇರಿಗೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನೀಗ ಆಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ನೀರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಆ ನೀರು ಮಾತ್ರ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ ; ಇವುಗಳ ಪ್ರತಿಫಲ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ನೀರೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೇ ಹರಿದು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನೀಗ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ರೈತನಿಗೆ ನೀರನ್ನೇನೋ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳೊಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಜನರು ಮಲೇರಿಯಾದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಔಷಧಿಗಳಿಲ್ಲ, ಗೊಬ್ಬರ ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸೀಳು ಕಾಲುವೆಗಳ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯದೆ ನೀರೆಲ್ಲಾ ಹರಿದು ಸಮುದ್ರದ ಪಾಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ನೀರನ್ನು ತಡೆಯತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳೂ ಒದಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಈ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ಜಲಾಶಯಗಳ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾಂತರಿಸಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ. ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿಯ ಕೆಳಗಡೆಯಲ್ಲೇ ಒಂದು ರೀತಿ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದ ಕೆಳಗೇ ಒಂದು ರೀತಿ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು. ಆ ಶರಾವತಿಯ ಕೆಳಗೆ ಏನೊಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ಇನ್ನುಳಿದ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಡಿ. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ)

ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಸೌಲತ್ತುಗಳನ್ನೊದಗಿಸ ಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧೀಪುರ, ಸನ್ಯಾಸಿ ಕೋಡಮಗ್ಗಿ, ನಿಂಬೇಗಂದಿ, ಕುರುಬರ ವಿಟ್ಠಾಪುರ ಮತ್ತು ಕೊಪ್ಪ ಇಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನಿನ್ನೂ ವರ್ಗಾಂತರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳು ಸಹಾ ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರಿಪೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾಂತರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯವಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅದರ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಹಳ್ಳ ಇದೆ, ತೂಬಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಕಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಭಾಗದ ಜನರು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ನಾನೂ ಕೂಡ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದಾಗ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ನೀವು ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜನಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶರಾವತಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಬಹುದು. ಮತ್ತು ಮನೆಮನೆಗೆ ಬಂದು ಪವರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾವು ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಯಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ ಸಹ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಮಾಲ್ ಸ್ಕೇಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಕಮಿಟಿ ಇಲ್ಲ, ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಫ್ಯಾಸಿಲಿಟೀಸ್ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ್ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಆಗಬೇಕೋ ಅಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಜ್ಞರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ವಾಗದೆ ರೈತನಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮುಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೋ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತು ಯಾವು ದಾದರೂ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅನೇಕ ನೌಕರರು ರೈತರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸತ್ಯಸಂಗತಿ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಕೆಲವರು ಇದ್ದರು, ಅವರು ಅವನ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಗುಮಾಸ್ತನಿಗೆ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕುವುದು, ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದು ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೂ ಕೆಲಸಗಳು ಹಿಂದಿಂದೆಯೇ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಾಗ ಲಿಲ್ಲ. ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಕಾಗದಗಳು ಬಂದರೆ ಗುಮಾಸ್ತ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದರೆ ಅವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಕಾಫಿ ಕುಡಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತು ತ್ತಾನೆ. ಆ ಕಾಗದಗಳು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಅವನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಚತುರತೆಯಿಂದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಅವರ ಕೈ ಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕಲು, ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರೀ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬಹುದು, ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿಯೂ ಬರುವುದು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಡೀ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಭಕ್ತ ಭಂಡಾರಿ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಒಂದು ಸತ್ಯಸಂಧತೆಯಿಂದ ಈ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹಾಲು ಉಕ್ಕಿದ ಹಾಗೆ ಉಕ್ಕಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅಂತಹ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಒದಗಿಬರಲಿ, ಅಂತಹ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಹಾರೈಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜೈಹಿಂದ್.

† **Sri D. PARAMESWARAPPA** (Honnali).—Criticisms have been levelled by Hon. Members about nepotism, corruption, inefficiency and favouritism. In this context, I would like to recall to the memory of the House the statement made by the elderly statesman, Sri Nijalingappa, who happens to be the Chief Minister of our State. On one occasion, he said that it is not possible even for God to eradicate these evils.

Mr. SPEAKER.—Let us deal with mundane matters on the floor of this House.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—Let me assure the Chair that this statement was made by the Chief Minister on the floor of the House. That is why I am referring to it.

Mr. SPEAKER.—Then let it not be repeated.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—My point is that if he, being the Chief Minister, should make such a statement, it would encourage officers who are corrupt and commit *mal-practices*.

Mr. SPEAKER.—I do not think he made any such statement on the floor of this House.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—He did, Sir. If it is his idea that God Himself manifests in the form of corruption, then nobody on earth could prevent it. He must be very firm minded in dealing with cases of corruption. Criticisms have been levelled very often and I see no improvement in the general administration. Can we attribute it to the soft-heartedness of the Chief Minister or can we say that the Chief Minister is incapable of tackling this problem. The reasons for inefficiency in administration and the reasons for corruption and nepotism are not far to seek. As far as I have analysed the reasons and as submitted by so many Hon. Members, there is inordinate delay in disposal of files. One method of avoiding delay, I would suggest, is to prepare a code of conduct and rules for the disposal of files.

Therefore, it is my humble suggestion to the Chief Minister that there should be a code of conduct and rules so far as disposal of files is concerned and whoever violates the rules must be strictly punished. If such a procedure is adopted, efficiency in the general administration would definitely improve.

Another thing is, when the Ministers go on official tours, people play on the psychology of the poor. So, the Ministers should avoid coming in contact with such people. If they are interested in their organisation work, they must go on private tours and meet their party men. That is my suggestion.

Coming to the Demand on irrigation and electricity, I emphasise that more importance should be given to medium and minor irrigation and well irrigation. Major irrigation projects create several problemes

(SRI D. PARAMESWARAPPA)

like the submerging of vast lands, paying copmensation to those people who lose their land and rehabilitating them and all that. Incidentally, I request the Chief Minister to enlighten me about the proposal of upper Tungabhadra Project at Honnali. I was not present when my interpellation about this came up. There is a scare and apprehension created in the mind of the people of my taluk and they are selling away their land because the project is expected to come and the lands would be submerged.

Sri S. NIJALINGAPPA.—I have said that the matter is still in the preliminary stage and nothing is settled as to where the dam should be. So, nobody need be scared.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—Sir, my friends have said that the amount allotted for minor irrrigation is very inadequate. I also join them and say that there should be adequate funds for minor irrigation. Some friends, while speaking, said that more provision has been made for the intergrated areas. I am of the opinion that equity requires that preference should be given to those backward areas. I have seen the conditions in Bijapur and other districts and I was moved to see the scarcity conditions in those areas. I therefore emphasise that more attention should be paid to those under-developed areas and take up projects there as early as possible. Almatti and Narayanapur and Upper Krishna projects should be taken up very early.

Coming to Electricity Board, as far as rural electrification work is concerned, the activities of the Board are very slow. One of the reasons advanced by the Board for this is non-availability of materials like transformers and wires. But, this should not come in the way of rural electrification work. As an alternative, I suggest that factories to manufacture these materials should be established in our State itself. I hope Government would evince greater interest in this matter. Then, there is the difficulty of supplying power to the pump sets and the hours are restricted.

Sri S. NIJALINGAPPA.—Sir, within one week we are getting 10,000 K. W. and within another week we are getting another 10,000 K. W. So, this trouble will not be there.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—Thank you Sir. With these words I conclude.

Mr. SPEAKER.—The House will now stand adjourned to meet at 8-30 A.M. tomorrow.

The House adjourned at Thirty Minutes past Four of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Sunday, the 29th March 1964.

WD 2600 -GPB-900-19-6-64